

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 24. septembra 2009*

V spojených veciach C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P,

ktorých predmetom sú odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané v uvedenom poradí 1., 2., 5. a 6. marca 2007,

Erste Group Bank AG, predtým Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (C-125/07 P), so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: F. Montag, Rechtsanwalt,

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (C-133/07 P), so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: S. Völcker a G. Terhorst, Rechtsanwälte,

Bank Austria Creditanstalt AG (C-135/07 P), so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: C. Zschocke a J. Beninca, Rechtsanwälte,

Österreichische Volksbanken AG (C-137/07 P), so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: A. Ablasser, R. Bierwagen a F. Neumayr, Rechtsanwälte,

odvolatelia,

* Jazyk konania: nemčina.

další účastník konania:

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: A. Bouquet a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Waelbroeck, avocat, a U. Zinsmeister, Rechtsanwältin, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J.-C. Bonichot, P. Kūris (spravodajca), L. Bay Larsen a C. Toader,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. marca 2008,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. marca 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojimi odvolaniami, Erste Group Bank AG, predtým Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (ďalej len „Erste“), Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, (ďalej len „RZB“), Bank Austria Creditanstalt AG, (ďalej len „BA-CA“) a Österreichische Volksbanken AG, (ďalej len „ÖVAG“), žiadajú Súdny dvor, aby zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločností zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia (T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Súd prvého stupňa zamietol ich žaloby smerujúce k zrušeniu rozhodnutia Komisie 2004/138/ES z 11. júna 2002 týkajúceho sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES (Vec COMP/36.571/D-1, Rakúske banky — „klub Lombard“) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 56, 2004, s. 1, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) a subsidiárne znížil pokuty, ktoré boli uložené každému z nich v článku 3 napadnutého rozhodnutia a, prípadne rovnako subsidiárne, zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na nové konanie.

I — Právny rámec

A — Nariadenie č. 17

- 2 Článok 11 ods. 5 nariadenia Rady (EHS) č. 17, zo 6. februára 1962, Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), stanovuje:

„Ak podnik alebo združenie podnikov neposkytne požadované informácie v dobe stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia rozhodnutím požiada, aby boli takéto informácie poskytnuté. Rozhodnutie bude špecifikovať

požadované informácie, stanoví vhodný časový limit a uvedie pokuty podľa článku 15 (1) b) a článku 16 (1) a právo na revíziu rozhodnutia Súdnym dvorom.“

3 Článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 stanovuje:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1 000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

a) porušili článok [81] ods. 1) alebo článok [82] zmluvy; alebo

b) porušili ktorýkoľvek záväzok uložený na základe článku 8 ods. 1).

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.“

B — *Usmernenia*

- 4 Oznámenie Komisie s názvom „Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESÚO“ (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) vo svojej preambule uvádza:

„Zásady tu načrtnuté by mali zabezpečiť priehľadnosť a nestrannosť rozhodnutí Komisie, rovnako v očiach podnikov, ako aj v očiach Súdneho dvora, pričom právomoci Komisie stanovovať pokuty v rozmedzí 10 % celkového obratu, ktoré jej prislúchajú na základe relevantnej legislatívy, ostávajú zachované. Tieto právomoci sa však musia riadiť koherentnou a nediskriminačnou politikou, konzistentnou s cieľmi sledovanými penalizáciou porušení pravidiel súťaže.“

Nová metóda určovania výšky pokuty sa bude pridržať nasledujúcich pravidiel, ktoré začínajú od základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na prítiažujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti.“

- 5 Usmernenia vo svojom bode 1 stanovujú, že na účely výpočtu pokút sa základná čiastka určuje podľa kritérií uvedených v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, teda závažnosti a dĺžky porušenia. V usmerneniach sa tiež uvádza, že pri posudzovaní závažnosti porušenia pravidiel sa musí brať do úvahy ich povaha, skutočný dosah na trh tam, kde je ho možné merať, a veľkosť relevantného zemepisného trhu.

C — Oznámenie o spolupráci

- 6 Komisia vo svojom oznámení o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov, uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskych spoločností* 18. júla 1996 (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci“), ktorého návrh s názvom Informácia Európskej komisie, týkajúca sa jej politiky v oblasti pokút za porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, bol uverejnený 19. decembra 1995 (Ú. v. ES C 341, s. 13), definovala podmienky, za ktorých môžu byť podniky, ktoré s ňou v priebehu jej vyšetrovania kartelu spolupracujú, oslobodené od pokuty alebo môžu dosiahnuť zníženie pokuty, ktorú by museli zaplatiť, pokiaľ by k spolupráci nedošlo, ako vyplýva z oddielu A bodu 3 tohto oznámenia.
- 7 Podľa oddielu A bodu 5 oznámenia o spolupráci:

„Spolupráca podniku je len jeden z viacerých faktorov, ktoré Komisia berie do úvahy pri stanovení sumy pokuty.

... [*neoficiálny preklad*]“

- 8 Oddiel D uvedeného oznámenia, ktorý sa týka významného zníženia sumy pokuty, upresňuje:

„1. Ak podnik spolupracuje bez toho, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v oddieloch B a C, poskytne sa mu zníženie od 10 do 50 % sumy pokuty, ktorá by mu bola uložená, ak by nespolupracoval.

2. Môže ísť o prípady, ak:

— pred zaslaním oznámenia o výhradách podnik poskytne Komisii informácie, dokumenty alebo iné dôkazy, ktoré prispievajú k potvrdeniu existencie porušenia,

— po doručení oznámenia o výhradách podnik informuje Komisiu, že nepopiera vecnú správnosť skutkových zistení, na ktorých Komisia zakladá svoje obvinenia.“
[neoficiálny preklad]

9 Oddiel E bod 3 tohto oznámenia, ktorý sa týka konania, najmä uvádza:

„Komisia si je vedomá skutočnosti, že toto oznámenie vytvorí legitímne očakávanie, z ktorých budú vychádzať podniky majúce v úmysle informovať ju o existencii kartelu“.
[neoficiálny preklad]

II — Okolnosti predchádzajúce sporu a napadnuté rozhodnutie

10 V napadnutom rozsudku Súd prvého stupňa zhrnul skutkový rámec vzniku sporu pred Súdom prvého stupňa takto:

„1. [Napadnutým] rozhodnutím... Komisia zistila účasť rôznych podnikov na viacerých dohodách a zosúladených postupoch v zmysle článku 81 ods. 1 ES.

2. Konkrétne išlo o týchto osem bánk, ktoré sú adresátmi [napadnutého] rozhodnutia:

— Erste...,

— [RZB],

— [BA-CA],

— ...

— [ÖVAG],

— ...

3. Komisia vytýka adresátom [napadnutého] rozhodnutia v podstate to, že vytvorili ‚sieť Lombard‘, ako to nazýva Komisia, čo predstavuje systém pravidelných stretnutí (ďalej len ‚okružle stoly‘), vyčerpávajúcich, pokiaľ ide o obsah, a úzko previazaných, pokiaľ ide o formu, v rámci ktorých v pravidelných intervaloch zosúladovali svoje správanie v súvislosti s hlavnými ukazovateľmi týkajúcimi sa hospodárskej súťaže na trhu bankových produktov a služieb v Rakúsku.

...

15. Komisia po tom, čo sa v apríli 1997 dozvedela o dokumente, ktorý vyvolával podozrenie o existencii dohôd alebo zosúladených postupov nezlučiteľných s článkom 81 ES na rakúskom bankovom trhu, začala konanie vo veci formálneho zisťovania. Dňa 30. júna 1997 politická strana Freiheitliche Partei Österreichs (ďalej len ‚FPÖ‘) v súlade s článkom 3 nariadenia... č. 17... podala návrh proti ôsmim rakúskym úverovým inštitúciám podozrivým z účasti na dohodách a/alebo zosúladených postupoch obmedzujúcich hospodársku súťaž.
16. Komisia 23. a 24. júna 1998 uskutočnila neohlásené kontroly v niekoľkých bankách vrátane väčšiny adresátov [napadnutého] rozhodnutia. Dňa 21. septembra 1998 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia č. 17 zaslala Komisia žiadosť o poskytnutie informácií početným úverovým inštitúciám podozrivým z účasti na týchto dohodách a postupoch.

17. Hlavné dotknuté banky ihneď po doručení žiadosti ponúkli Komisii svoju ‚spoluprácu‘ pri vyšetrovaní prípadu, pričom navrhli, že predstavia skutkový stav ‚dobrovoľne‘ (namiesto odpovede na žiadosť o poskytnutie informácií) a vzdali sa možnosti vypočutia; v nadväznosti na čo generálne riaditeľstvo hospodárskej súťaže Komisie zrušilo svoju žiadosť o poskytnutie informácií a uložilo iba ‚miernu‘ administratívnu pokutu. Komisia síce privítala rýchlosť, s akou banky ponúkli svoju spoluprácu, ale odmietla v tejto veci akúkoľvek dohodu.

18. Následne všetci adresáti odpovedali na žiadosť o poskytnutie informácií. Pri tejto príležitosti však niektorí z nich tvrdili, že vo vzťahu k väčšine otázok nemali nijakú povinnosť odpovedať, ale mali možnosť poskytnúť odpoveď a súvisiace dokumenty dobrovoľne, v rámci uvedenej spolupráce. Komisia odmietla takýto právny názor.

19. Krátko potom hlavné dotknuté banky vrátane žalobcov,... zaslali Komisii 132-stranový dokument nazvaný ‚Spoločné opísanie skutkového stavu‘, v ktorom detailne opísali historické súvislosti ich dohody, krátko zhrnuli obsah a podali vlastné hodnotenie ich okrúhlych stolov, ako vyplývalo z poskytnutých alebo vyžiadaných dokumentov. Súčasne vyhotovili šesťnásť zväzkov dokumentov rozdelených podľa jednotlivých okrúhlych stolov, aj s detailným zoznamom ich obsahu. Komisia s cieľom, aby mohla posúdiť prípadnú pridanú hodnotu, ktorú predstavovali dokumenty poskytnuté spolu so spoločným opísaním skutkového stavu, požiadala banky, aby jej oznámili, či niektoré z týchto dokumentov jej boli ešte neznáme, a ak áno, ktoré. Banky však nepovažovali za možné ani žiaduce vyhovieť tejto žiadosti.

20. Komisia 13. septembra 1999 zaslala ôsmim bankám oznámenie o výhradách prijaté 11. septembra 1999... Komisia zaslala 22. novembra 2000 bankám dodatočné oznámenie o výhradách...

21. Komisia prijala [napadnuté] rozhodnutie 11. júna 2002.

...

22. V článku 1 [napadnutého] rozhodnutia Komisia uvádza, že osem bánk, ktorým je toto rozhodnutie adresované, porušilo článok 81 ods. 1 ES tým, že sa zúčastnilo na dohodách a zosúladených postupoch týkajúcich sa cien, bankových poplatkov a iných ukazovateľov hospodárskej súťaže, ktorých cieľom bolo od 1. januára 1995 do 24. júna 1998 obmedziť hospodársku súťaž na trhu bankových produktov a služieb v Rakúsku.

...

24. V článku 3 [napadnutého] rozhodnutia sa jeho adresátom ukladajú nasledujúce pokuty:

- Erste: 37,69 milióna eur,

- RZB: 30,38 milióna eur,

- BA-CA: 30,38 milióna eur,

...

— ÖVAG: 7,59 milióna eur,

...

25. V [napadnutom] rozhodnutí sa uvádza, že v Rakúsku majú kartelové dohody medzi bankami, najmä týkajúce sa úrokových sadzieb a poplatkov, dlhú tradíciu, ktorá bola až do 80. rokov čiastočne založená na právnom základe, ktorý však bol zrušený najneskôr 1. januára 1994, keď Rakúska republika vstúpila do Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a keď [zákon o bankovom systéme (Bankwesensgesetz)] nadobudol účinnosť.
26. Úverové inštitúcie však v rámci už vytvorenej siete pokračovali v uzatváraní dohôd týkajúcich sa najmä úrokových sadzieb pre vklady a úvery.
27. [Napadnuté] rozhodnutie vo svojej časti 5 uvádza, že uzatvárané dohody boli veľmi komplexné čo do obsahu, vysoko inštitucionalizované, ako aj navzájom úzko previazané a pokrývali celé rakúske štátne územie. Každý bankový produkt bol predmetom osobitného okrúhleho stola, na ktorom sa zúčastňovali príslušní zástupcovia druhej a tretej hierarchickej úrovne dotknutých bánk. Toto teoretické rozdelenie sa v praxi nedodržiavalo striktne: z času na čas sa navzájom súvisiace otázky, ktoré sa týkali rôznych okrúhlych stolov, riešili pri jednom a tom istom okrúhlym stole. Napokon tieto rôzne okrúhle stoly boli neoddeliteľnými časťami organického celku.

28. Najvyššiu inštanciu (nazývanú ‚klub Lombard‘) predstavovali zástupcovia vedení hlavných rakúskych bánk, ktorí sa stretávali raz za mesiac, s výnimkou augusta. Okrem otázok všeobecného záujmu, ktoré boli z hľadiska hospodárskej súťaže neutrálne, sa táto inštancia zaoberala zmenou úrokovej sadzby, opatreniami v oblasti reklamy atď. Na niektorých z týchto stretnutí boli prítomní zástupcovia Rakúskej národnej banky...
29. Na bezprostredne podriadenej úrovni sa nachádzali technické okrúhle stoly, ktoré sa týkali konkrétnych produktov. V tomto smere boli najdôležitejšie okrúhle stoly týkajúce sa aktívnych operácií, t. j. úverov, a pasívnych operácií, t. j. úspor; a ako napovedá ich názov, ich cieľom bolo určenie podmienok (čiže úrokových sadzieb) pre úvery a úspory. Stretávali sa buď oddelene, alebo spoločne. Výmena informácií medzi ‚klubom Lombard‘ a týmito okrúhlymi stolmi bola mimoriadne intenzívna.
30. V každej rakúskej spolkovej krajine sa pravidelne stretávali početné a rôznorodé regionálne okrúhle stoly. V niektorých spolkových krajinách bola dokonca vytvorená hierarchická štruktúra ‚klubu Lombard‘ a technických okrúhlych stolov.
31. Počas spolkových okrúhlych stolov týkajúcich sa aktívnych a/alebo pasívnych operácií sa zástupcovia viedenských inštitúcií stretli so zástupcami regiónov, pričom cieľom bolo v podstate rozšíriť platnosť ich rozhodnutí na celé rakúske územie.
32. Okrem toho existovali špecializované okrúhle stoly, ktoré sa venovali operáciám s podnikmi, operáciám s jednotlivcami v segmente ‚slobodné povolania‘, hypotekárnym úverom a stavebným úverom (nazývali sa, v uvedenom poradí ‚Minilombard‘, ‚okrúhly stôl pre osoby zodpovedné za veľkých klientov‘, ‚okrúhly stôl «slobodné povolania»‘, ‚lôža o hypotekárnom úvere‘, a ‚okrúhly stôl pasívnych operácií bánk pre stavebné úvery‘).

33. Nakoniec niekoľko ďalších okrúhlych stolov sa pravidelne stretávalo v súvislosti s otázkami významnými pre hospodársku súťaž: okrúhly stôl finančných riaditeľov (Treasurrunde) sa zaoberal úvermi v prospech spolkovej republiky a otázkami týkajúcimi sa podmienok, rôzne okrúhle stoly sa zaoberali platobnými operáciami (okrem iného rovnomenný okrúhly stôl, okrúhly stôl ‚Zahranície‘ a Organizačný výbor rakúskych zväzov úverových inštitúcií alebo Organisationskomitee der österreichischen Kreditinstitutsverbände), poplatkami a províziami týkajúcimi sa týchto operácií, klub ‚Export‘ (Exportklub) bol zameraný na financovanie exportov a okrúhly stôl týkajúci sa cenných papierov (Bankenrunde Wertpapiere) sa zaoberal minimálnymi poplatkami, províziami a sadzbami platnými pre tieto produkty.
34. Medzi týmito špecializovanými okrúhlymi stolmi mal osobitné postavenie okrúhly stôl kontrolórov (Controllerrunde), zložený z predstaviteľov príslušných oddelení hlavných rakúskych bánk. V rámci neho sa definovali jednotné základy na výpočty a vypracovávali sa spoločné návrhy s cieľom zvýšenia ziskov. Takýmto spôsobom banky zvýšili vzájomnú prehľadnosť ich výpočtov a nákladov.
35. Medzi okrúhlymi stolmi, ktorých predmetom boli v podstate podmienky úverov, úspor, ako aj bankových poplatkov, prebiehala pravidelná výmena informácií. Často sa stávalo, že rozhovory začaté na jednej inštancii boli prerušené dovtedy, kým sa nedosiahla dohoda v rámci inej. Napokon nadradené postavenie ‚klubu Lombard‘ malo za dôsledok, že v prípade sporu sa čakalo na jeho rozhodnutie.
36. S cieľom, aby sa dohody uzavreté pri viedenských okrúhlych stoloch uplatnili na celom rakúskom území (alebo aby sa ostatné okrúhle stoly prispôbili týmto dohodám), dochádzalo k pravidelnému poskytovaniu informácií smerom k okrúhlym stolom v spolkových krajinách, alebo naopak, smerom od nich k okrúhlym stolom zasadajúcim v hlavnom meste. Regionálne okrúhle stoly z času na čas vyslali zástupcov na zasadnutia spolkových okrúhlych stolov týkajúcich sa aktívnych a/alebo pasívnych operácií.

37. Komisia v [napadnutom] rozhodnutí konštatuje, že počas obdobia, ktorého sa týkalo šetrenie (t. j. od 1. januára 1994 do konca júna 1998), sa iba vo Viedni uskutočnilo najmenej 300 zasadnutí, nepočítajúc množstvo regionálnych okrúhlych stolov...
38. Komisia zdôrazňuje, že v ‚sieti Lombard‘ zohrali osobitnú úlohu vrcholové inštitúcie, pokiaľ ide o koordináciu a zastupovanie svojich skupín, t. j. v prípade Erste ([predtým] GiroCredit) sektor sporiteľní, v prípade RZB sektor Raiffeisen, a čo sa týka ÖVAG-u, sektor ľudových bánk. Podľa Komisie ich úloha priamo prispievala k dobrému fungovaniu ‚siete Lombard‘. Vrcholové inštitúcie jednak organizovali výmenu informácií medzi Viedňou a spolkovými krajinami v rámci samotných skupín; jednak obhajovali záujmy vlastnej skupiny voči iným skupinám v karteli. Podľa Komisie boli preto ostatnými účastníkmi vnímané ako zástupcovia týchto skupín. Dôsledkom toho boli dohody uzavreté nielen medzi týmito inštitúciami, ale aj medzi skupinami.“

III — Žaloby pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- ¹¹ Žalobami doručenými do kancelárie Súdu prvého stupňa 30. augusta a 2. septembra 2002, osem napadnutým rozhodnutím sankcionovaných podnikov, medzi nimi štyria odvolatelia v tomto odvolacom konaní, Erste, RZB, BA a ÖVAG, podali podľa článku 230 ES návrhy smerujúce k zrušeniu, úplnému alebo čiastočnému, tohto rozhodnutia a, subsidiárne, zrušeniu pokút, ktoré boli každému z nich uložené, alebo zníženiu ich výšky.
- ¹² Napadnutým rozsudkom Súd prvého stupňa zamietol žalobu Erste, BA-CA ako aj ÖVAG a zaviazal týchto troch žalobcov na náhradu trov konania.

- 13 Rovnako zamietol žalobu RZB, ako aj vzájomný návrh Komisie a zaviazal RZB na znášanie vlastných trov konania, popri 90 % trov konania vzniknutých Komisiu.

IV — Návrhy účastníkov odvolacieho konania

- 14 Erste navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok, v rozsahu v akom zamieta návrh na zrušenie podaný navrhovateľom,
- zrušil napadnuté rozhodnutie, v rozsahu v akom ukladá Erste pokutu,
- subsidiárne znížil sumu pokuty, ktorá mu bola uložená v článku 3 napadnutého rozhodnutia,
- prípadne rovnako subsidiárne, zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec Súdu prvého stupňa na nové konanie, a
- v každom prípade, zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

15 RZB navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok, v rozsahu v akom zamietá návrh na zrušenie podaný navrhovateľom,
- zrušil článok 3 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka RZB,
- subsidiárne znížil sumu pokuty, ktorá mu bola uložená v článku 3 napadnutého rozhodnutia,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

16 BA-CA navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok, v rozsahu v akom zamietá návrh na zrušenie podaný navrhovateľom,
- zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka BA-CA,
- subsidiárne znížil sumu pokuty, ktorá mu bola uložená v článku 3 napadnutého rozhodnutia, a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

17 ÖVAG navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil body 2 a 4 napadnutého rozsudku,

— zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka ÖVAG,

— subsidiárne znížil sumu pokuty, ktorá mu bola uložená v článku 3 napadnutého rozhodnutia,

— prípadne rovnako subsidiárne vrátil vec Súdu prvého stupňa na nové konanie, a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania, alebo rozhodol, že o trovách konaniach rozhodne, v prípade vrátenia veci na nové konanie, Súd prvého stupňa.

18 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa vo veci každého z odvolaní:

— zamietol odvolania odvolateľov, a

- zaviazal odvolateľov na náhradu trov konania.

V — Odvolacie dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku

¹⁹ Erste uvádza štyri odvolacie dôvody:

- porušenie práva na obhajobu,
- porušenie článku 81 ods. 1 ES z dôvodu neexistencie citeľného vplyvu na obchod medzi členskými štátmi,
- porušenie článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 z dôvodu, že konanie GiroCredit za obdobie predchádzajúce jeho nadobudnutiu bolo pripísané Erste,
- porušenie uvedeného článku v spojení s usmerneniami pre výpočet pokút a stanovenie ich výšky.

20 RZB uvádza štyri odvolacie dôvody:

- porušenie článku 81 ES z dôvodu, že vplyv na obchod medzi členskými štátmi nebol preukázaný,
- porušenie usmernení v tom, že predmetné stretnutia bánk boli kvalifikované ako „veľmi závažné porušenia“,
- porušenie nariadenia č. 17 a usmernení v rozsahu v akom mu mylne boli pripísané podiely na trhu celého „sektoru Raiffeisen“, a
- nesprávne právne posúdenie pri hodnotení jeho spolupráce s Komisiou.

21 BA-CA uvádza tri odvolacie dôvody:

- mylné konštatovanie v rámci určenia výšky pokuty, podľa ktorého okrúhle stoly vytvárali hospodárske účinky,
- nezohľadnenie okolností odôvodňujúcich zníženie pokuty v rámci určenia základnej čiastky, a

- nezohľadnenie jeho spolupráce vo forme odpovedí na žiadosti o informácie, súhrnného uvedenia skutočností, dobrovoľného predloženia dodatočných dokumentov a odpovede na oznámenie výhrad.

22 ÖVAG uvádza tri odvolacie dôvody:

- mylné konštatovanie prekážky obchodu medzi členskými štátmi,
- mylné priradenie k decentralizovanému sektoru v rámci rozdelenia do kategórií, a
- nezohľadnenie poľahčujúcich okolností.

VI — O odvolaniach

23 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 25. októbra 2006, po vypočutí účastníkov konania a generálneho advokáta, boli všetky štyri veci spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku v súlade s článkom 43 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

24 Keďže odvolacie dôvody odvolateľov sa vo veľkom rozsahu prekrývajú, treba ich preskúmať spoločne.

A — O odvolacích dôvodoch založených na porušení článku 81 ods. 1 ES

1. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení podmienky vplyvu na obchod medzi členskými štátmi

25 Erste, RZB a ÖVAG všetci traja uvádzajú tento odvolací dôvod, ktorý sa v podstate podrozdelený na tri časti.

a) O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o hodnotenie schopnosti kartelu pokrývajúceho celé vnútroštátne územie významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi

i) Tvrdenia účastníkov konania

26 RZB a ÖVAG uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 181 napadnutého rozsudku konštatoval, „že existuje aspoň silná domnienka, že postup obmedzujúci hospodársku súťaž uplatňovaný na celom území jedného členského štátu môže prispieť k rozdeleniu trhov a ovplyvniť obchod v rámci Spoločenstva“.

- 27 V tejto súvislosti RZB po prvé uvádza, že Súd prvého stupňa pristúpil k zjednodušenému výkladu podmienky ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, keď zastával názor, že Komisia nie je povinná preukázať existenciu účinku obmedzenia.
- 28 Súd prvého stupňa v bodoch 182 až 184 napadnutého rozsudku poprel dosah rozsudku Súdneho dvora z 21. januára 1999, Bagnasco a i., (C-215/96 a C-216/96, Zb. s. I-135).
- 29 Po druhé, RZB zastáva názor, že Súd prvého stupňa vykladal judikatúru Súdneho dvora neadekvátne, keď tvrdil, že samotná skutočnosť, že okružle stoly sa týkali celého územia Rakúskej republiky postačuje na prijatie záveru, že obchod medzi členskými štátmi bol ovplyvnený.
- 30 Schopnosť ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi totiž okrem „územného pokrytia“ spočíva v prítomnosti aspoň jedného ďalšieho faktoru, v danom prípade faktoru účinkov rozdelenia.
- 31 Okrem toho RZB zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa v bode 181 napadnutého rozsudku obrátil dôkazné bremeno, zaťažiac ním podnik, hoci prislúchalo Komisii predložiť dôkaz o porušení článku 81 ods. 1 ES a schopnosti kartelu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- 32 ÖVAG, zo svojej strany tiež uvádza, že Súd prvého stupňa relativizoval dosah kritéria účinku rozdelenia trhov.

- 33 Dodáva, že Súd prvého stupňa v bode 166 napadnutého rozsudku nezohľadnil osobitosti dodatočného posúdenia porušenia, ktoré sa stalo v minulosti. Súd prvého stupňa pochybil, keď odmietol skúmať konkrétny dopad dohôd na medzištátny obchod.
- 34 ÖVAG navyše zdôrazňuje kontradiktórnu a nepostačujúcu povahu odôvodnenia, ktoré uviedol Súd prvého stupňa. V bode 164 napadnutého rozsudku totiž Súd prvého stupňa zastával názor, že účinok rozdelenia trhov nie je silnou indíciou umožňujúcou prijať záver o ovplyvnení obchodu medzi členskými štátmi, hoci v bode 181 uvedeného rozsudku naopak uviedol, že existuje úzke spojenie medzi účinkom rozdelenia trhov kartelu a schopnosťou kartelu ovplyvniť cezhraničný obchod.
- 35 Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

- 36 Po prvé treba na jednej strane pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by bolo možné obávať sa, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi. Okrem iného je však potrebné, aby tento vplyv nebol bezvýznamný (rozsudok z 23. novembra 2006, *Asnef-Equifax a Administración del Estado*, C-238/05, Zb. s. I-11125, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 37 Ovplyvnenie obchodu vnútri Spoločenstva preto vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť nevyhnutne určujúcimi faktormi takéhoto vplyvu, pokiaľ by boli posudzované samostatne. Na zistenie, či kartel citelne

vplýva na obchod medzi členskými štátmi, je potrebné ho skúmať v hospodárskom a právnom kontexte (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 35 a citovaná judikatúra).

38 Na druhej strane Súdny dvor už rozhodol, že skutočnosť, že predmetom kartelu je predaj výrobkov len v jednom členskom štáte, nestačí na to, aby bolo možné vylúčiť možnosť vplyvu na obchod medzi členskými štátmi. Kartel s pôsobnosťou na celom území jedného členského štátu má vo svojej podstate za následok upevnenie rozdelenia trhu na vnútroštátnej úrovni, čím bráni vzájomnej hospodárskej preniknuteľnosti trhov sledovanej Zmluvou ES (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 37 a citovaná judikatúra).

39 Z toho vyplýva, že v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolatelia, Súd prvého stupňa v bode 181 napadnutého rozsudku správne uviedol ako východiskový bod svojich úvah existenciu silnej domnienky ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi, upresniac tiež, že „[túto domnienku] je možné vyvrátiť iba vtedy, ak analýza osobitostí dohody a jej hospodárskych súvislostí preukáže opak“.

40 Súd prvého stupňa pristúpil k tejto analýze v bodoch 182 až 185 napadnutého rozsudku. Konkrétne v bode 183 uvedeného rozsudku konštatoval, že „zosúladené postupy v rámci ‚siete Lombard‘ totiž zahŕňali nielen takmer všetky úverové inštitúcie v Rakúsku, ale aj veľmi širokú škálu bankových produktov a služieb, najmä vklady a úvery, a preto boli schopné zmeniť podmienky hospodárskej súťaže v tomto členskom štáte ako celku“. V bode 185 toho istého rozsudku skúmal, „možnosť účinku rozdelenia trhu, vychádzajúc z názoru, že ‚sieť Lombard‘... mohla prispieť k zachovaniu prekážok vstupu na trhy... tým, že umožnila zachovať štruktúru rakúskeho bankového trhu...“.

41 Po upresnení cieľa, ktorý sledovali každý z okrúhlych stolov v bodoch 111 až 121 napadnutého rozsudku, Súd prvého stupňa mohol, bez toho aby sa dopustil

nesprávneho právneho posúdenia, konštatovať v bode 185 tohto rozsudku, že samotná existencia „siete Lombard“ spôsobovala prekážku v slobodnom prístupe na rakúsky trh, z dôvodu čoho kartel mohol mať cezhraničný účinok.

- 42 Súd prvého stupňa teda v bode 186 napadnutého rozsudku dôvodne prijal záver, že predmetná dohoda mohla mať za následok rozdelenie trhov a mohol ovplyvniť medzištátny obchod.
- 43 Po druhé, v rozpore s tým čo uvádza RZB, Súd prvého stupňa nepreniesol dôkazné bremeno, ale pri výkone svojej právomoci posúdenia skutkového stavu po analýze konštatoval, že odvolatelia nevyvrátili domnienku, podľa ktorej kartel posudzovaný ako celok a vzťahujúci sa na celé Rakúsko, mohol ovplyvniť medzištátny obchod.
- 44 Po tretie treba konštatovať, že odôvodnenie, ktoré Súd prvého stupňa uviedol v bode 181 napadnutého rozsudku nie je v rozpore s tým, čo Súd prvého stupňa uviedol v bode 164 toho istého rozsudku.
- 45 V uvedenom bode 164 sa totiž Súd prvého stupňa obmedzil na to, že zamietol argumentáciu odvolateľov smerujúcu ku konštatovaniu, že iba preukázanie účinkov rozdelenia trhu kartelu mohlo zakladať schopnosť tohto kartelu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- 46 Po štvrté treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, článok 81 ods. 1 ES nevyžaduje, aby sa kartely uvedené v tomto ustanovení citeľne dotkli obchodu vo vnútri Spoločenstva, ale požaduje, aby bolo určené, že tieto kartely môžu mať takýto účinok (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 43 a citovaná judikatúra).

47 V dôsledku toho ÖVAG nemôže uvádzať, že Súd prvého stupňa mal skúmať skutočný dopad uvedeného kartelu na obchod medzi členskými štátmi.

48 Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že prvú časť skúmaného odvolacieho dôvodu je potrebné zamietnuť.

b) O druhej časti založenej na tom, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď prijal záver, že Komisia mohla pristúpiť k celkovému skúmaniu cezhraničných účinkov okrúhlych stolov a tým pristúpiť k nesprávnej, nedostatočnej a kontradiktórnej analýze vymedzenia relevantného trhu

i) Tvrdenia účastníkov konania

49 Prvým odvolacím dôvodom ÖVAG uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 168 a nasl. Napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mohla pristúpiť k celkovému skúmaniu cezhraničných účinkov okrúhlych stolov, namiesto oddeleného skúmania schopnosti každého okrúhleho stola ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

50 V tejto súvislosti odvolateľ na jednej strane uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď neskúmal oddelene účinky okrúhlych stolov, ktoré patrili k odlišnej činnosti, na obchod v rámci Spoločenstva a že okrem toho, Súd prvého stupňa neposúdil správne judikatúru Súdneho dvora vychádzajúcu z už citovaného rozsudku Bagnasco a i.

51 Druhým odvolacím dôvodom ÖVAG kritizuje odôvodnenie Súdu prvého stupňa uvedené v bode 172 napadnutého rozsudku, podľa ktorého „vymedzenie relevantného

trhu nemá ten istý význam podľa toho, či ide o uplatňovanie článku 81 ES alebo článku 82 ES“. Uvádza, že Súd prvého stupňa mal posúdiť účinok dohôd uzavretých v rámci rozličných okrúhlych stolov na základe užšieho vymedzenia predmetných trhov.

52 ÖVAG navyše poukazuje na rozpor medzi bodom 174 napadnutého rozsudku, v ktorom Súd prvého stupňa uznal, že „rozdielne bankové produkty a služby, upravené dohodami, nie sú navzájom zameniteľné“ a bodom 175 uvedeného rozsudku, v ktorom uvádza, že „Komisia nemala povinnosť oddelene preskúmať trhy s rozdielnymi bankovými produktmi, ktorých sa týkali okrúhle stoly“.

53 Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.

ii) Posúdenie Súdnyim dvorom

— O výhrade založenej na tom, že Súd prvého stupňa mylne vykladal judikatúru

54 Posúdenie účinkov dohôd vzhľadom na článok 81 ES v sebe zahŕňa nutnosť vziať do úvahy konkrétny rámec, do ktorého sú zaradené, najmä hospodársky a právny kontext, v ktorom pôsobia dotknuté podniky, povahu dotknutých tovarov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry trhu alebo relevantných trhov (pozri rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 49 a citovaná judikatúra).

55 V napadnutom rozsudku, v jeho bodoch 111 až 126 Súd prvého stupňa potvrdil záver Komisie, podľa ktorého existovala zásadná dohoda medzi všetkými bankami, ktoré sa zúčastňovali na kartelovej dohode na vylúčenie hospodárskej súťaže prostredníctvom

cien, týkajúca sa širokého okruhu bankových služieb určených tak pre jednotlivcov, ako aj pre podniky vrátane „veľkých klientov“. Potvrdil tiež kvalifikáciu jediného celkového kartelu, ktorá bola daná okrúhlym stolom.

- 56 Keďže, ako to konštatoval Súd prvého stupňa, išlo o celkový kartel týkajúci sa podstatnej časti subjektov finančného sektora jedného členského štátu a širokého okruhu finančných produktov a služieb, Súd prvého stupňa sa mohol dôvodne domnievať, že predmetné dohody, založené na celkovej úrovni a vykonávané v rámci rozličných okrúhlych stolov, predstavovali jediné porušenie, ktoré odôvodňovalo a vyžadovalo si celkové skúmanie schopnosti tohto kartelu vytvorenej na ovplyvnenie trhu v rámci Spoločenstva.
- 57 Pokiaľ ide o rozsudok Bagnasco a i., už citovaný, ktorý uvádza odvolateľ, treba poznamenať, tak ako to urobil Súd prvého stupňa v bode 171 napadnutého rozsudku, že v tomto konaní Súdny dvor nepristúpil k skúmaniu všetkých vplyvov na obchod medzi členskými štátmi vytváraných dvomi klauzulami, ktorých sa týkalo konanie vo veci samej, keďže pokiaľ ide o prvú, dohoda nemala za cieľ alebo za účinok obmedziť hospodársku súťaž, zatiaľ čo pokiaľ ide o druhú, nemohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- 58 V dôsledku toho, na rozdiel od kartelov, ktorých sa týkajú tieto konania, otázka skúmania všetkých dohôd vzhľadom na podmienku ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi nie je v uvedenom rozsudku nastolená. Z toho vyplýva, že odvolatelia sa nemôžu platne dovolávať uvedeného rozsudku na spochybnenie toho, čo bolo konštatované v bode 56 tohto rozsudku.
- 59 Za týchto okolností musí byť výhrada ÖVAG smerujúca k tvrdeniu, že Súd prvého stupňa mal v rámci posúdenia podmienky spojenej s ovplyvnením obchodu medzi členskými štátmi vykonať oddelené skúmanie predmetných dohôd, zamietnutá.

— O výhrade založenej na nesprávnej, nedostatočnej a kontradiktórnej analýze Súdu prvého stupňa, týkajúcej sa vymedzenia relevantného trhu

- 60 Pokiaľ ide v prvom rade o bod 172 napadnutého rozsudku, po pripomenutí, že vymedzenie trhu nemá ten istý význam podľa toho, či ide o uplatňovanie článku 81 ES alebo článku 82 ES, Súd prvého stupňa rozhodol, že vymedzenie relevantného trhu je irelevantné, keďže Komisia prijala záver, že predmetná dohoda obmedzovala hospodársku súťaž a mohla významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- 61 Výhrada, ktorú ÖVAG namieta proti tejto analýze je irelevantná, keďže Súd prvého stupňa v bodoch 172 až 174 napadnutého rozsudku skúmal výhradu, ktorú ÖVAG uviedol a ktorá smerovala k spochybneniu metódy, ktorú Komisia použila na vyhodnotenie účinkov na obchod v rámci Spoločenstva a nevyvodil zo svojej analýzy akýkoľvek záver.
- 62 Pokiaľ ide v druhom rade o odôvodnenie, ktoré uviedol Súd prvého stupňa v bode 174 napadnutého rozsudku v ktorom konštatuje, že rozdielne bankové produkty a služby upravené dohodami nie sú navzájom zameniteľné, a v bode 175 v ktorom uvádza, že Komisia nemala povinnosť oddelene preskúmať trhy s rozdielnymi bankovými produktmi, treba zamietnuť výhradu, ktorú uvádza ÖVAG, keďže Súd prvého stupňa riadne odôvodnil dôvody pre ktoré by úzke vymedzenie trhu bolo umelé, zastávajúc názor, že väčšina klientov všeobecných bánk požaduje balík bankových služieb a že navyše, vplyv na obchod môže byť nepriamy a predmetný trh sa odlišuje od trhu produktov alebo služieb, ktorých sa týka kartel.
- 63 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrada ÖVAG, založená na nesprávnej, nedostatočnej a kontradiktórnej analýze Súdu prvého stupňa, týkajúcej sa vymedzenia relevantného trhu musí byť zamietnutá, rovnako ako, v dôsledku toho, musí byť zamietnutá druhá časť skúmaného odvolacieho dôvodu.

c) O tretej časti založenej na nepreukázaní významného vplyvu kartelu na obchod v rámci Spoločenstva

i) Tvrdenia účastníkov konania

64 Erste uvádza, že Súd prvého stupňa mal v bodoch 153 až 187 napadnutého rozsudku konštatovať, že článok 81 ES nie je uplatniteľný, keďže Komisia nepreukázala významný vplyv predmetného kartelu na obchod. Podľa tohto odvolateľa, hoci dohoda uzavretá medzi bankami mala cezhraničné účinky, tieto účinky boli obmedzené.

65 Komisia uvádza, že tvrdenia Erste sú mylné.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

66 Podľa ustálenej judikatúry, článok 81 ods. 1 ES nevyžaduje, aby sa kartely uvedené v tomto ustanovení citelne dotkli obchodu vo vnútri Spoločenstva, ale požaduje, aby bolo určené, že tieto kartely môžu mať takýto účinok (pozri rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný, bod 43).

67 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bodoch 111 až 121, 179 a 183 až 185 napadnutého rozsudku poznamenal, že dohoda zahŕňala takmer všetky rakúske úverové inštitúcie, že sa týkala širokého okruhu bankových produktov a služieb a že pokrývala celé rakúske územie, s nebezpečenstvom zmeny podmienok obchodu v celom tomto štáte.

68 V dôsledku toho, hoci výslovne nerozhodol o významnom vplyve na obchod v rámci Spoločenstva, Súd prvého stupňa napriek tomu uviedol údaje umožňujúce prijať, bez rozporu s analýzou podmienky definovanej v bode 36 tohto rozsudku, záver, že kartel mohol mať vplyv na obchod v rámci Spoločenstva.

69 Z toho vyplýva, že tretia časť odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá.

70 Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení podmienky vplyvu na obchod medzi členskými štátmi musí byť zamietnutý v celom jeho rozsahu.

2. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení týkajúcom sa pripísania zodpovednosti za porušenie

a) Tvrdenia účastníkov konania

71 Erste uvádza, že Súd prvého stupňa mylne v bode 323 a nasledujúcich napadnutého rozsudku rozhodol, že Erste musí zodpovedať za porušenie, ktorého sa dopustil GiroCredit pred jeho nadobudnutím zo strany Erste, predtým Die Erste Österreichische Spar-Casse-Bank AG (ďalej len „EÖ“), a že Komisia sa nedopustila žiadnej nezákonnosti, pripisujúc toto správanie Erste v jeho postavení právneho nástupcu GiroCredit.

72 Prvou výhradou Erste hneď na úvod uvádza, že Súd prvého stupňa nesprávne posúdil ekonomické a právne väzby existujúce medzi GiroCredit a skupinou BA. V tomto ohľade Erste pripomína, že až do získania väčšiny na jeho základnom imaní 20. mája

1997 bola väčšinovým vlastníkom GiroCredit skupina BA, ktorá sa sama zúčastňovala „klubu Lombard“. Táto skupina ovládala GiroCredit nielen prostredníctvom väčšinovej účasti na jeho základnom imaní, ale aj prostredníctvom toho, že menovala členov dozornej rady a predstavenstva, a toho, že vyššie riadiace pozície v GiroCredit boli obsadzované zamestnancami pochádzajúcimi zo skupiny BA. V dôsledku toho malo byť správanie GiroCredit v tomto období pripísané BA-CA.

73 Okrem toho konštatovanie Súdu prvého stupňa podľa ktorého právnickou osobou zodpovednou za prevádzkovanie bankových činností GiroCredit pred jeho prevodom bola „GiroCredit Bank der österreichischen Sparkassen AG“ je mylné, pretože táto posledná uvedená spoločnosť bola tiež kontrolovaná a riadená zo strany skupiny BA.

74 Druhou výhradou Erste uvádza, že Súd prvého stupňa sa tiež dopustil nesprávneho právneho posúdenia v bodoch 328 až 336 napadnutého rozsudku, keď sa domnieval, že Komisia mala možnosť voľby sankcionovať buď dcérsku spoločnosť, ktorá sa zúčastnila na porušení, alebo materskú spoločnosť, ktorá ju počas tohto obdobia ovládala, a to dokonca za predpokladu hospodárskeho nástupníctva a v dôsledku toho uložiť mu zodpovednosť za správanie GiroCredit namiesto jeho pripísania bývalej materskej spoločnosti.

75 Podľa Komisie je potrebné jasne rozlišovať medzi otázkou určenia právnickej osoby zodpovednej za podnik, ktorý sa zúčastňoval porušenia a podmienkami za ktorých správanie dcérskej spoločnosti s odlišnou právnou subjektivitou, môže byť pripísané materskej spoločnosti. Poznamenáva, že jej prístup nebol nespravodlivý, keďže samotný Erste sa zúčastňoval kartelu.

b) Posúdenie Súdny dvorom

- 76 Svojimi dvomi výhradami, ktoré je potrebné skúmať spoločne, Erste namieta voči pripísaniu správania GiroCredit pred 1. októbrom 1997, dátumom fúzie s GiroCredit, ktoré mu bolo vykonané napadnutým rozhodnutím.
- 77 Ak podnik porušuje predpisy hospodárskej súťaže, zodpovedá podľa zásady osobnej zodpovednosti za toto porušovanie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 145, a zo 16. novembra 2000, Cascades/Komisia, C-279/98 P, Zb. s. I-9693, bod 78).
- 78 Pokiaľ ide o otázku, za akých okolností môže byť subjekt, ktorý nebol autorom porušenia, napriek tomu sankcionovaný za toto porušenie, na úvod je potrebné konštatovať, že o takýto prípad ide, keď subjekt, ktorý sa dopustil porušenia, prestal právne existovať (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný, bod 145).
- 79 Ako už Súdny dvor konštatoval, ak subjekt, ktorý sa dopustil porušovania predpisov hospodárskej súťaže, je predmetom právnej alebo organizačnej zmeny, táto zmena nemá nevyhnutne za účinok vytvorenie nového podniku, zbaveného zodpovednosti za správanie subjektu — predchodcu, ktoré bolo v rozpore s predpismi hospodárskej súťaže, ak z hospodárskeho hľadiska existuje totožnosť medzi oboma subjektami (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 1984, Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink/Komisia, 29/83 a 30/83, Zb. s. 1679, bod 9, ako aj zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 59).
- 80 Okrem toho protisúťažné správanie podniku môže byť pripísané inému podniku v prípade, ak neurčoval svoje konanie na trhu samostatne, ale v podstate realizoval pokyny vydané posledným uvedeným podnikom, najmä so zreteľom na ekonomické

a právne väzby, ktoré ich spájali (rozsudky zo 16. novembra 2000, Metsä-Serla a i./Komisia, C-294/98 P, Zb. s. I-10065, bod 27, ako aj z 2. októbra 2003, Aristrain/Komisija, C-196/99 P, Zb. s. I-11005, bod 96). Okolnosť, že dcérska spoločnosť má odlišnú právnu subjektivitu, teda nepostačuje na vylúčenie možnosti, že jej správanie nebude pripísané materskej spoločnosti.

81 Svojou argumentáciou chce Erste uviesť, že v momente porušení uvádzaných napadnutým rozhodnutím bolo správanie GiroCredit určované na úrovni materského podniku, ktorý ho vlastnil, v danom prípade skupina BA a že v dôsledku toho tejto poslednej menovanej spoločnosti mala byť pripísaná zodpovednosť za porušenia, ktorých sa svojho času dopustil GiroCredit. Erste sa tiež snaží spochybniť záver, ktorý uviedol v bode 331 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa a to, že Komisia mala možnosť voľby sankcionovať buď dcérsku spoločnosť, ktorá sa zúčastnila na porušení, alebo materskú spoločnosť, ktorá ju počas obdobia uvádzaného napadnutým rozhodnutím ovládala.

82 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa dôvodne rozhodol, že Komisia nebola povinná vopred overovať, či boli splnené podmienky na pripísanie porušenia materskej spoločnosti podniku, ktorý sa dopustil porušenia. Komisia totiž zo zásady nemôže byť povinná vykonať takéto overovanie pred tým, než by mohla zamýšľať obrátiť sa proti podniku, ktorý bol autorom porušenia, hoci tento podnik ako právnická osoba prešiel zmenami. Zásada osobnej zodpovednosti, pripomenutá v bode 77 tohto rozsudku vôbec nebráni tomu, aby Komisia zamýšľala sankcionovať najprv posledný menovaný podnik, pred skúmaním, či prípadné porušenie môže byť pripísané materskej spoločnosti. Navyše, ako to uviedol Súd prvého stupňa v bode 355 napadnutého rozsudku, ak by to bolo inak, šetrenia Komisie by boli podstatne sťažené nevyhnutnosťou v každom prípade nástupníctva v ovládaní podniku overiť, v akom rozsahu jeho konanie môže byť pripísané bývalej materskej spoločnosti.

83 Navyše je potrebné zdôrazniť, že Erste, zúčastňujúc sa na karteli, ktorý bol predmetom napadnutého rozhodnutia, v čase prebratia činností GiroCredit vedel, že GiroCredit by

mohol byť subjektom konania o porušení článku 81 ES a že vo svojom postavení právneho nástupcu tejto spoločnosti sa vystavuje dôsledkom takéhoto konania v podobe pokuty.

84 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť druhú výhradu uvádzanú zo strany Erste na podporu tohto odvolacieho dôvodu.

85 Pokiaľ ide o prvú výhradu týkajúcu sa preskúmania hospodárskych a právnych vzťahov existujúcich medzi GiroCredit a skupinou BA zo strany Súdu prvého stupňa, postačuje konštatovať, že keďže Komisia mohla platne sankcionovať porušenie článku 81 ES na úrovni dcérskej spoločnosti GiroCredit a, v dôsledku toho, pripísať zodpovednosť tejto spoločnosti Erste v jej postavení preberajúcej spoločnosti, Súd prvého stupňa v bode 336 napadnutého rozsudku správne rozhodol, že nebolo potrebné overiť, či správanie GiroCredit mohlo byť pripísané skupine BA. Preto je argumentácia Erste týkajúca sa faktickej kontroly skupiny BA nad GiroCredit irelevantná.

86 Vzhľadom na vyššie uvedené, je potrebné zamietnuť odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení pripísania zodpovednosti za porušenie, v celom jeho rozsahu.

B — O odvolacích dôvodoch založených na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17

1. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri hodnotení závažnosti porušenia

87 BA-CA, Erste a RZB spochybňujú dôvodnosť záverov Súdu prvého stupňa týkajúcich sa závažnosti porušenia. Tento odvolací dôvod sa v podstate podrobuje na sedem častí.

a) O prvej časti založenej na posúdení v rozpore s usmerneniami

i) Tvrdenia účastníkov konania

88 RZB uvádza, že Súd prvého stupňa si protirečí, keď neskúmal, najmä v bodoch 237 a 254 napadnutého rozsudku, otázku, či porušenie má byť považované za „veľmi závažné porušenie“ v súlade s pravidlami, ktoré uviedol v bode 226 tohto rozsudku.

89 Komisia poznamenáva, že hoci je skutočne obmedzená usmerneniami, ktoré stanovila, nie je tomu tak pri Súde prvého stupňa, v rámci jeho plnej rozhodovacej právomoci. Okrem toho, z judikatúry jasne vyplýva, že usmernenia stanovujú iba „minimálny program“, ktorý nezakladá taxatívne vymenovanie faktorov, ktoré majú byť zohľadnené. Dokonca je možné odkloniť sa od nich za dôvodných skutočností.

ii) Posúdenie Súdnyim dvorom

90 Na úvod je potrebné pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora, pri stanovení výšky pokút je namieste zobrať do úvahy dĺžku trvania a všetky faktory, ktoré hrajú úlohu pri posúdení závažnosti porušenia (rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 240).

91 Závažnosť porušenia musí byť stanovená na základe veľkého množstva faktorov, akými sú osobitné okolnosti prípadu, jeho kontext a odrádzajúci účinok pokút, pričom tu

nejde o záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré musia byť povinne vzaté do úvahy (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 241 a citovaná judikatúra).

92 Súdu prvého stupňa teda prislúcha kontrolovať, ako Komisia vykonáva svoju právomoc posúdenia týchto faktorov.

93 V dôsledku toho si Súd prvého stupňa neprotirečí, keď v bode 237 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia mohla posúdiť závažnosť porušenia ucelene v závislosti od všetkých relevantných okolností, vrátane faktorov, ktoré nie sú v usmerneniach výslovne vymenované, ani keď v bode 254 uvedeného rozsudku konštatoval, že horizontálny cenový kartel, týkajúci sa takeého dôležitého hospodárskeho odvetvia, nemožno kvalifikovať inak než ako „veľmi závažné porušenie“.

94 Z tohto dôvodu sa prvá časť tohto odvolacieho dôvodu musí zamietnuť.

b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, týkajúcom sa „samotnej povahy“ porušenia

95 Táto druhá časť sa v podstate podrozdeľuje na štyri výhrady.

i) Tvrdenia účastníkov konania

- 96 RZB uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 240 napadnutého rozsudku uviedol, že povaha porušenia má zásadný význam pri kvalifikácii porušenia ako veľmi závažného porušenia, zatiaľ čo ostatné kritériá, a to konkrétny dopad porušovania na trh a zemepisný rozsah dotknutého trhu majú menší význam.
- 97 Po druhé, odvolateľ zastáva názor, že Súd prvého stupňa sa tiež dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 249 až 264 napadnutého rozsudku založil svoje posúdenie na faktoroch, ktoré sa neuvádzajú v usmerneniach, a to význame bankového sektora pre ekonomiku, širokú škálu kartelom dotknutých bankových produktov a účasť veľkej väčšiny rakúskych bánk na stretnutiach.
- 98 Po tretie, RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že nezohľadnil pozíciu vlády, ktorá sa snažila ochrániť bankový sektor pred voľným trhom. Súd prvého stupňa tiež mylne konštatoval, že zásahy štátnych orgánov do správania, ktoré patrí pod článok 81 ES sú na účely výpočtu pokuty priťažujúcou okolnosťou.
- 99 Nakoniec po štvrté, RZB uvádza, že Súd prvého stupňa v bode 256 napadnutého rozsudku pochybil, keď konštatoval, že odrádzajúci účinok pokút nemá byť pri skúmaní skutočnej závažnosti porušenia zohľadnený.
- 100 Komisia uvádza, že tvrdenia RZB sú buď neprípustné, alebo nedôvodné.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

- 101 Pokiaľ ide o prvú výhradu, konštatujúc v bode 240 napadnutého rozsudku, že tri faktory hodnotenia závažnosti porušenia nemajú v rámci celkového skúmania rovnakú váhu a že povaha porušenia má zásadnú úlohu, Súd prvého stupňa sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď vychádzal z usmernení, ktoré medzi „veľmi závažnými“ porušeniami uvádzajú horizontálne obmedzenia typu „cenový kartel“ a kvóty rozdelenia trhu alebo iné postupy poškodzujúce dobré fungovanie vnútorného trhu.
- 102 V tejto súvislosti v bode 121 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa najmä konštatoval, že existovala zásadná dohoda medzi všetkými bankami, ktoré sa zúčastňovali na kartelovej dohode na vylúčenie hospodárskej súťaže prostredníctvom cien, týkajúcej sa širokého okruhu bankových služieb určených tak pre jednotlivcov, ako aj pre podniky vrátane „veľkých klientov“, čo je charakteristika obmedzenia uvádzaná usmerneniami.
- 103 Navyše z usmernení vyplýva, že samotná povaha porušenia môže postačovať na jeho kvalifikovanie ako „veľmi závažné“ a to nezávisle od svojho konkrétneho dopadu na trh a svojho zemepisného rozsahu.
- 104 Nakoniec v bode 241 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa dôvodne prijal záver, že tieto tri kritériá boli vzájomne závislé.
- 105 V dôsledku toho prvá výhrada druhej časti odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako nedôvodná.
- 106 Z rovnakých dôvodov ako sú dôvody uvedené v bode 93 tohto rozsudku je potrebné zamietnuť druhú výhradu druhej časti.

- 107 Pokiaľ ide o tretiu výhradu, je potrebné konštatovať, že v bode 260 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa nepotvrdil, že zásahy štátnych orgánov predstavovali priťažujúcu okolnosť, ktorá na úkor podnikov vytvárala účinky na sumu uložených pokút.
- 108 V dôsledku toho musí byť zamietnutá tretia výhrada druhej časti.
- 109 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu, treba poznamenať, že podľa znenia analýzy, ktorej súčasťou je bod 256 napadnutého rozsudku, Súd prvého stupňa v bode 264 toho istého rozsudku dospel k záveru, že okolnosti uvádzané odvolateľmi nemohli spochybniť platnosť konštatovania uvedeného v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého dohody „siete Lombard“ predstavovali z dôvodu svojej povahy veľmi závažné porušenie. RZB neuvádza akým spôsobom by zohľadnenie odrádzajúceho účinku pokút pri skúmaní vlastnej závažnosti porušenia, za predpokladu, že by toto zohľadnenie malo byť vykonané, mohlo zmeniť uvedený záver Súdu prvého stupňa. Štvrtá výhrada je teda irelevantná.
- 110 V nadväznosti na to je potrebné zamietnuť túto výhradu.
- 111 Preto je druhá časť skúmaného odvolacieho dôvodu v časti neprípustná a v časti nedôvodná.

c) O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o „konkrétny dopad porušenia na trh“

i) Tvrdenia účastníkov konania

112 RZB uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď Komisii umožnil vydedukovať zo samotného „vykonávania“ kartelu existenciu konkrétneho dopadu porušenia na trh. Toto posúdenie odporuje zneniu usmernení a preukazuje, že Súd prvého stupňa si zamieňa „plnenie“ dohôd, čo je podmienka uplatnenia článku 81 ES s prísnejším kritériom „konkrétneho dopadu porušenia na trh“, ktoré je relevantné pre odôvodnenie závažnosti porušenia. Rozsudok zo 16. novembra 2000, Cascades/Komisia, už citovaný, tomuto odôvodneniu odporuje a ekonomický posudok predložený odvolateľmi preukazuje, že dohody týkajúce sa základných produktov nemali žiadny dopad na skutočne uplatňované podmienky.

113 BA-CA zastáva názor, že konkrétne odrazy porušenia na trh boli vyhodnotené mylne. Vyššie uvedený ekonomický posudok preukazuje, že schôdze nevytvárali takéto účinky na trh.

114 Okrem toho BA-CA poznamenáva, že Súd prvého stupňa porušil zásady vykonávania dôkazu v rámci skúmania ekonomického posudku. Požadujúc od takého posudku, aby sa týkal „všetkých potenciálnych účinkoch na trh“ Súd prvého stupňa ide nad rámec toho, čo je možné požadovať od ekonomického posudku určeného na preukázanie absencie plnenia dohody a príčinnej súvislosti medzi bankovými okrúhlymi stolmi a hospodárskou súťažou na trhu.

115 Komisia poznamenáva, že ekonomický posudok predložený bankami sa týka iba dvoch bankových produktov a nie potenciálnych účinkov dohody na trh. V každom prípade,

hoci len čiastočné plnenie dohody, ktorej predmet je protisúťažný, postačuje na vylúčenie možnosti prijať záver o absencii dopadu uvedenej dohody na trh.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

- 116 Je potrebné konštatovať, že Súd prvého stupňa sa neobmedzil na konštatovanie plnenia dohody pri posudzovaní závažnosti porušenia.
- 117 V bode 285 napadnutého rozsudku totiž Súd prvého stupňa riadne konštatoval, že cenový kartel mal konkrétne účinky na trh, poznamenávajúc, že členovia kartelu prijali opatrenia na uplatnenie dohodnutých cien pre klientov, tým, že dali svojim zamestnancom pokyn používať ich ako základ pri rokovaniach a sledovali ich uplatňovanie zo strany konkurentov a vlastných oddelení predaja.
- 118 V nadväznosti na to, podľa znenia skúmania vykonaného v bodoch 289 až 294 napadnutého rozsudku, Súd prvého stupňa, bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, prijal v bode 295 uvedeného rozsudku záver, že „so zreteľom na mnohé nesporné príklady vykonania dohôd, ktoré uvádza [napadnuté] rozhodnutie, skutočnosť, že v niektorých prípadoch neboli dohody dodržané jednou alebo viacerými bankami, že bankám sa nepodarilo zachovať dohodnutú sadzbu ani zvýšiť svoju ziskovosť alebo že existovala medzi nimi hospodárska súťaž vo vzťahu k niektorým produktom, nepostačuje na vyvrátenie záveru, podľa ktorého dohody boli vykonané a mali dosah na trh“.
- 119 Z toho vyplýva, že tretia časť odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá v celom jej rozsahu.

d) O štvrtej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o posúdenie „zemepisného rozsahu dotknutého trhu“

i) Tvrdenia účastníkov konania

120 RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že v bodoch 308 až 313 napadnutého rozsudku neskúmal tvrdenie, podľa ktorého zjavne a nepopierateľne obmedzená veľkosť územia Rakúskej republiky bráni tomu, aby zistené porušenie bolo kvalifikované ako „veľmi závažné“. Okrem toho odôvodnenie uvedené v spomenutých bodoch 308 až 313, je v rozpore so znením usmernení a rozhodovacou praxou Komisie.

121 Komisia odmieta tvrdenia RZB.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

122 V rozpore s tým, čo uvádza RZB, Súd prvého stupňa neopomenul rozhodnúť o tvrdení založenom na obmedzenom zemepisnom rozsahu dotknutého trhu. V bodoch 308 až 313 napadnutého rozsudku totiž výslovne uviedol dôvody pre ktoré obmedzená veľkosť územia Rakúskej republiky nebráni kvalifikovaniu porušenia ako „veľmi závažné“.

123 Okrem toho, podľa ustálenej judikatúry Komisia disponuje v oblasti stanovenia súm pokút širokou mierou voľnej úvahy a nie je viazaná predchádzajúcimi posúdeniami (pozri rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, body 209

až 213, ako aj z 19. marca 2009, Archer Daniels Midland/Komisija, C-510/06 P, Zb. s. I-1843, bod 82). Z toho vyplýva, že odvolateľ sa nemôže dovolávať rozhodovacej praxe Komisie pred súdom Spoločenstva.

124 Nakoniec ani usmernenia, ani nariadenie č. 17 nezakazujú obmedziť skúmanie relevantného zemepisného trhu v rámci posúdenia skúmania porušenia iba na časti územia členského štátu.

125 Štvrtú časť skúmaného odvolacieho dôvodu je teda potrebné zamietnuť.

e) O piatej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení selektívnych účinkov postihovania, kvalifikácii porušenia a porušení povinnosti odôvodnenia

i) Tvrdenia účastníkov konania

126 RZB uvádza dve výhrady.

127 Prvá výhrada je založená na tom, že Súd prvého stupňa pochybil, keď zamietol jeho tvrdenie, podľa ktorého je kvalifikácia porušenia ako „veľmi závažného“ nezlučiteľná s rozhodnutím Komisie postihovať iba niektoré podniky zúčastnené na porušení.

- 128 Druhá výhrada je založená na tom, že Súd prvého stupňa porušil svoju povinnosť odôvodnenia tým, že sa nevyjadril k tvrdeniam, podľa ktorých vysoká výška pokuty na jednej strane odporuje symbolickej povahe konania, ktoré bolo v konečnom dôsledku vedené proti celému rakúskemu bankovému sektoru, a na druhej strane vedie k skresleniam hospodárskej súťaže, keďže pokuta je uložená iba 10 % bánk.
- 129 Komisia zastáva názor, že tvrdenia odvolateľa sú iba opakovaním jeho tvrdení uvádzaných pred Súdom prvého stupňa.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

- 130 Svojou prvou výhradou sa RZB obmedzuje na opakovanie tvrdení, ktoré už uvádzal pred Súdom prvého stupňa, bez toho, aby presne uviedol nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal dopustiť Súd prvého stupňa.
- 131 Je treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, z článku 225 ES, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a z článku 112 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku vyplýva, že v odvolaní musí byť presne uvedené, ktoré časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, sa napádajú, ako aj právne argumenty, ktoré tento návrh osobitne podporujú. Odvolanie, ktoré sa obmedzuje na zopakovanie alebo na doslovnú reprodukciu dôvodov a tvrdení uvedených v konaní pred Súdom prvého stupňa, nespĺňa požiadavky odôvodnenia vyplývajúce z týchto ustanovení (pozri rozsudok z 3. marca 2005, Biegi Nahrungsmittel a Commonfood/Komisia, C-499/03 P, Zb. s. I-1751, body 37 a 38 ako aj citovanú judikatúru).

- 132 Prvá výhrada preto musí byť zamietnutá.

133 Pokiaľ ide o druhú výhradu, ktorá sa týka absencie odôvodnenia, treba pripomenúť, že povinnosť Súdu prvého stupňa odôvodniť svoje rozhodnutia nemôže byť vykladaná tak, že zahŕňa aj povinnosť Súdu prvého stupňa detailne odpovedať na každé tvrdenie, ktorého sa dovoľáva odvolateľ (pozri rozsudok zo 6. marca 2001, Connolly/Komisia, C-274/99 P, Zb. s. I-1611, bod 121, ako aj z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, Zb. s. I-6513, bod 91).

134 Konštatujúc v bode 315 napadnutého rozsudku, že Komisia legitímne prijala ako kritérium na určenie adresátov napadnutého rozhodnutia ich častú účasť pri najdôležitejších okrúhlych stoloch, bez toho, aby to bránilo kvalifikácii porušenia ako „veľmi závažného“, Súd prvého stupňa, ktorý nebol povinný skúmať ostatné argumenty, ktoré sa teda stali irelevantnými, splnil svoju povinnosť odôvodnenia.

135 V dôsledku toho musí byť druhá výhrada zamietnutá.

136 Preto je piata časť skúmaného odvolacieho dôvodu čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.

f) O šiestej časti založenej na absencii celkového posúdenia závažnosti porušenia

i) Tvrdenia účastníkov konania

¹³⁷ RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že nepristúpil k celkovému posúdeniu závažnosti porušenia, zohľadniac všetky faktory uvedené v usmerneniach, ako aj vonkajšie faktory, a to hospodársky význam rakúskeho bankového sektora, absenciu potreby odrádzajúceho účinku a selektívnu povahu postihovania. Uvádza, že ak by Súd prvého stupňa pristúpil k takej analýze, zistil by, že predmetné porušenie nemohlo byť kvalifikované ako „veľmi závažné“.

¹³⁸ Komisia zastáva názor, že tieto tvrdenia nie sú dôvodné.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

¹³⁹ V rozpore s tým, čo uvádza RZB, Súd prvého stupňa neporušil ani dôležitosť kritérií výslovne uvedených v usmerneniach, ani dôležitosť údajov výslovne neuvedených v týchto usmerneniach.

¹⁴⁰ Pri posúdení závažnosti porušovania na účely stanovenia výšky pokuty musí Komisia vziať do úvahy nielen osobitné okolnosti veci, ale tiež kontext, v ktorom sa porušenie nachádza, a zabezpečiť odrádzajúci účinok svojich úkonov, najmä pri typoch porušení,

ktoré sú osobitne škodlivé pre dosiahnutie cieľov Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok Archer Daniels Midland/Komisía, už citovaný, bod 63).

- 141 V napadnutom rozsudku, najmä v jeho bodoch 249, 250 a 254, Súd prvého stupňa dôvodne konštatoval najmä to, že horizontálne cenové kartely patria medzi veľmi závažné porušenia, aj keď chýbajú ďalšie obmedzenia hospodárskej súťaže, napríklad rozdelenie trhov a že takýto kartel v tak významnom sektore, ako je bankový sektor, pokrývajúci širokú škálu bankových produktov, na ktorom sa zúčastnila veľká väčšina hospodárskych subjektov, nemožno v zásade kvalifikovať inak než veľmi závažné porušenie, bez ohľadu na jeho kontext (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. mája 2008, Evonik Degussa/Komisía a Rada, C-266/06 P, bod 104).
- 142 Okrem toho Súd prvého stupňa tiež skúmal, ostatné tvrdenia odvolateľov, najmä v bodoch 254 až 264 napadnutého rozsudku. Napriek tomu v uvedenom bode 264 prijal záver, že tieto tvrdenia nemohli spochybniť konštatovanie podľa ktorého dohody „siete Lombard“ predstavovali z dôvodu svojej povahy veľmi závažné porušenie.
- 143 Postupujúc takto a ako to bolo uvedené v bode 93 tohto rozsudku, Súd prvého stupňa sa v tejto súvislosti nedopustil nesprávneho právneho posúdenia. Okrem toho je potrebné poznamenať, že pri svojom skúmaní a v rozpore s tým, čo uvádza RZB, Súd prvého stupňa neporušil kritériá uvedené v usmerneniach, ktoré tiež kvalifikovali horizontálne cenové kartely, ako je kartel v prejednávanej veci, za veľmi závažné porušenia.
- 144 V dôsledku toho je šiesta časť skúmaného odvolacieho dôvodu neodôvodnená.

g) O siedmej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o rozdelenie odvolateľov do kategórií porušení stanovené Komisiou

¹⁴⁵ V rámci tejto siedmej časti sa odvolatelia dovolávajú v podstate piatich výhrad.

i) Tvrdenia účastníkov konania

¹⁴⁶ Prvou výhradou založenou na absencii právneho odôvodnenia, porušení zásad osobnej zodpovednosti, proporcionalite sankcií a rovnosti priradenia trhových podielov bánk decentralizovaného sektora na centrálné inštitúcie, Erste, RZB a ÖVAG v podstate spochybňujú zásadu priradenia trhových podielov im prislúchajúcich decentralizovaných sektorov na účely zaradenia do kategórií.

¹⁴⁷ V tejto súvislosti v prvom rade uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa v bodoch 356 a 373 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že priradiac im uvedené trhové podiely na účely výpočtu pokuty, im Komisia nepripísala porušujúce konanie posledných menovaných a sankcionovala ich výlučne „za ich vlastné konanie“.

¹⁴⁸ Takéto priradenie v skutočnosti viedlo k tomu, že im bola pripísaná zodpovednosť za porušenia, ktorých sa dopustili banky ich decentralizovaných sektorov, keďže pozícia na trhu uvedených sektorov je v celom rozsahu zohľadnená pri výpočte pokuty.

- 149 Erste, RZB a ÖVAG sa teda domnievajú, že toto priradenie malo byť posudzované vzhľadom na kritériá, ktoré Súdny dvor vyvodil k pripísateľnosti porušení v rámci skupiny spoločností, a to možnosť kontroly podniku a existencia hospodárskej jednoty.
- 150 Komisia poznamenáva, že rozhodujúcim kritériom na účely rozdelenia do kategórií je porovnanie skutočnej trhovej sily, ktoré sa zakladá na stabilných vzťahoch decentralizovaných bánk s ich vrcholovými inštitúciami.
- 151 Po druhé Erste uvádza, že priradenie trhových podielov približne 70 rakúskych sporiteľní vrcholovým inštitúciami porušuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 v spojení s bodom 1, A, šiestym odsekom usmernení. Toto ustanovenie totiž neumožňuje priradiť jednému podniku trhový podiel tretích podnikov prítomných v tom istom sektore.
- 152 Erste a RZB tiež uvádzajú, že takéto priradenie porušuje zásadu osobnej zodpovednosti za spáchanie porušení práva hospodárskej súťaže ako aj zásadu proporcionality sankcií.
- 153 Nakoniec RZB a ÖVAG uvádzajú, že Súd prvého stupňa tiež porušil zásadu rovnosti. V tejto súvislosti RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že na účely zaradenia do kategórií stotožnil centrálné inštitúcie decentralizovaných sektorov s veľkými centralizovanými bankami. Súd prvého stupňa mal skúmať, či nebolo vhodné prihliadať na iba časť trhu každého dotknutého sektora s cieľom zohľadniť skutočnosť, že centrálna inštitúcia, ak sa zúčastňuje na okrúhlym stole, obmedzuje sa na odovzdanie informácií, keďže nemôže intervenovať v mene bánk a nemôže dávať pokyny na plnenie prípadných dohôd.

- 154 Komisia pripomína, že priradenie trhových podielov v napadnutom rozhodnutí sa zakladá nie na špecifických konštatovaniach týkajúcich sa skutočnej účasti decentralizovaných bánk na porušení, ale výlučne na skutočnosti, že Komisia sankcionovala vrcholové inštitúcie za ich vlastné správanie. Dodáva, že v prejednávanej veci nebolo pripísané žiadne konanie tretích osôb.
- 155 Pokiaľ ide o RZB, Komisia zdôrazňuje, že pokuty uložené vrcholovým inštitúciám neprevyšovali strop 10 % obratu podniku v súlade s článkom 15 nariadenia č. 17.
- 156 To sa odlišuje od situácie v ktorej by bolo potrebné zohľadniť celkový obrat skupiny, pokiaľ by vrcholová inštitúcia a decentralizované banky boli považované za jedinú hospodársku jednotku.
- 157 Nakoniec Komisia zdôrazňuje neprípustnosť tvrdenia smerujúceho k skúmaniu proporcionality pokuty, pretože Súdny dvor nemôže z dôvodov spravodlivosti nahradiť svojim posúdením posúdenie Súdu prvého stupňa.
- 158 Druhou výhradou Erste a ÖVAG uvádzajú, že Súd prvého stupňa porušil ich práva na obhajobu, keď v bode 369 napadnutého rozsudku konštatoval, že údaj uvedený v oznámení výhrad podľa ktorého boli vrcholovými inštitúciami sektoru sporiteľní a sektoru ľudových bánk, postačoval pre rešpektovanie ich práv na obhajobu.
- 159 Okrem toho uvádzajú, že Komisia sa nemala uspokojiť s iba jednoduchým všeobecným konštatovaním a mala podniky informovať o záveroch, ktoré zamýšľala vyvodiť zo všetkých skutkových informácií, týkajúcich sa porušenia a najmä o svojom zámere pripísať im časť trhu ich decentralizovaného sektoru.

- 160 Tretou výhradou Erste, RZB a ÖVAG vytykajú Súdu prvého stupňa, že nesprávne posúdil ich úlohu a ich funkcie v rámci bankových skupín.
- 161 Erste vyvracia posúdenie Súdu prvého stupňa uvedené v bode 401 napadnutého rozsudku, podľa ktorého mal počas bankových okrúhlych stolov za úlohu „zastupovať“ sektor sporiteľní.
- 162 ÖVAG poznamenáva, že na rozdiel od toho, čo uviedol Súd prvého stupňa, nemal žiadnu možnosť zaväzovať autonómne ľudové banky a nevytvára s týmito bankami hospodársky subjekt.
- 163 RZB uvádza, že na rozdiel od toho, čo sa uvádza v bode 405 napadnutého rozsudku, nemal „rozsiahlejšie odborné posúdenie a lepšie informácie“ ako banky v jeho decentralizovanom sektore. V každom prípade tvrdí, že zistenia Súdu prvého stupňa týkajúce sa vzťahov, ktoré udržuje s decentralizovaným sektorom, zabráňujú tomu, aby mu boli v celom rozsahu priradené trhové podiely tohto sektora.
- 164 Nakoniec poznamenáva, že nemá schopnosť porovnateľnú so schopnosťou veľkých hierarchicky organizovaných bánk, aby spôsobil ujmu jednotlivcom a tiež, že zo sporných postupov nemôže profitovať, za absencie významného individuálneho podielu na trhu alebo podielu na ziskoch bánk sektora.
- 165 Štvrtou výhradou Erste uvádza, že Súd prvého stupňa v bodoch 455 a 458 napadnutého rozsudku pochybil, keď potvrdil posúdenie Komisie týkajúce sa ovládaného trhového podielu pred alebo po jeho fúzii s GiroCredit. Zastáva názor, že mal byť zatriedený do nižšej kategórie.

- 166 Súd prvého stupňa sa tak v bode 457 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Erste zostával zaradený do prvej kategórie. Súd prvého stupňa rovnako porušil zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality, keď vzhľadom na zaradenie do kategórií nerozlišoval medzi trhovým podielom 30 % a 17 %.
- 167 Komisia poznamenáva, že mohla zaradiť Erste do prvej kategórie po fúzii s GiroCredit, bez ohľadu na presný podiel na trhu. Okrem toho zdôrazňuje neprípustnosť tvrdenia založeného na tom, že Komisia mala dva krát zohľadniť trhovú podiel a správanie EÖ, z dôvodu, že Erste sa v skutočnosti snaží iba o preskúmanie skutkového stavu.
- 168 Piatou výhradou ÖVAG tvrdí, že uvádzajúc v bode 401 napadnutého rozsudku, že odvolateľ mal „na stretnutiach najdôležitejších okrúhlych stolov“ úlohu zástupcu autonómnych ľudových bánk, Súd prvého stupňa skreslil skutkové okolnosti uvádzané v spise. Pokiaľ ide o výmenu informácií, ako aj o koordinačné činnosti a zastupovanie decentralizovaných ľudových bánk, tieto neboli nikdy preukázané.
- 169 Okrem toho Súd prvého stupňa sa neprávom odvolával na rozsudok rakúskeho Ústavného súdu z 23. júna 1993 uvádzaného Komisiou, na odôvodnenie priradenia trhového podielu bánk sektora ÖVAG (body 392 až 401 napadnutého rozsudku). Pristúpil tak ku konštatovaniu skutkových okolností, ktorých nepresnosť vyplýva zo spisu, alebo k skresleniu dôkazov. Za každého predpokladu prekročil mieru voľnej úvahy, ktorou disponoval. Vo svojej replike ÖVAG zdôrazňuje najmä existenciu skreslenia dôkazov Súdom prvého stupňa, uvádzajúc, že toto skreslenie podlieha kontrole Súdneho dvora.
- 170 Nakoniec ÖVAG uvádza, že Súd prvého stupňa výslovne neskúmal jeho situáciu, na rozdiel od toho, čo urobil vo vzťahu k Erste a RZB a ich príslušných sektorov.

171 Komisia poukazuje na absenciu vysvetlenia zo strany odvolateľa a navrhuje zamietnuť výhradu. Pokiaľ ide o odkaz na rakúsky Ústavný súd, Komisia sponchybňuje existenciu akéhokoľvek skreslenia.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

172 Pokiaľ ide o prvú výhradu, ako konštatoval Súd prvého stupňa v bodoch 355 až 357 napadnutého rozsudku, priradenie trhových podielov bánk decentralizovaných sektorov Komisiou nepredstavuje pripísanie porušujúceho správania týchto bánk vrcholovým inštitúciám.

173 Prvý krok je v skutočnosti potrebné odlišovať od druhého v tom, že má za cieľ zabezpečiť, ako to uviedol Súd prvého stupňa, aby úroveň pokút uložených vrcholovým inštitúciám adekvátne odrážala závažnosť ich vlastného porušujúceho správania, v prejednávanej veci základnú úlohu, ktorú mali v rámci rozličných zoskupení, ako zástupcovia bánk decentralizovaných sektorov, tam začlenení, z dôvodu obrany záujmov týchto bánk a ako centrá vzájomných výmen informácií, čo je úloha, ktorá predstavuje ukazovateľ ich skutočného vplyvu na správanie decentralizovaných bánk.

174 S cieľom posúdiť závažnosť tohto správania musí byť v súlade s bodom 1, A, šiestym odsekom usmernení zohľadnená efektívna ekonomická kapacita týchto inštitúcií narušiť hospodársku súťaž a ich špecifická váha a teda skutočný dopad ich protiprávneho správania na hospodársku súťaž.

175 Súd prvého stupňa sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že to si vyžaduje, aby boli rovnako zohľadnené stabilné štrukturálne väzby, ktoré spájajú vrcholové inštitúcie s bankami decentralizovaných sektorov, najmä

zastupovanie a výmena informácií, pretože z dôvodu týchto väzieb skutočná ekonomická sila uvedených inštitúcií a teda ich schopnosť poškodzovať hospodársku súťaž, môže byť väčšia než tá, ktorú reprezentuje ich vlastný obrat.

176 Ak by trhové podiely decentralizovaných subjektov neboli zohľadnené, hrozilo by, že odrádzajúca povaha pokuty, ktorá predstavuje všeobecnú požiadavku, ktorou sa musí Komisia, ako vyplýva z bodu 1, A, štvrtého odseku usmernení, riadiť počas celého stanovovania pokuty, nebude zabezpečená.

177 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na posúdenie zaradenia do kategórií Súd prvého stupňa bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, v bode 357 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia určila osobné správanie vrcholových inštitúcií a nepripisovala im porušujúce správanie bánk ich sektorov.

178 V dôsledku toho sa odvolatelia nemôžu dovolávať nerešpektovania zásad osobnej zodpovednosti, proporcionality sankcií a rovnosti, ako aj bodu 1, A, šiesteho odseku usmernení.

179 Prvú výhradu siedmej časti skúmaného odvolacieho dôvodu je teda potrebné zamietnuť.

180 Pokiaľ ide o druhú výhradu, je potrebné zamietnuť ju hneď na úvod.

181 Súdny dvor už rozhodol, že pokiaľ Komisia v oznámení o výhradách výslovne uvedie, že bude skúmať, či je vhodné uložiť dotknutým podnikom pokuty, a pokiaľ uvedie hlavné

skutkové a právne okolnosti, ktoré môžu spôsobiť pokutu, akými sú závažnosť a trvanie predpokladaného porušenia a skutočnosť, že toto porušenie bolo vykonané „úmyselne alebo z nedbanlivosti“, plní si svoju povinnosť dodržať právo podnikov byť vypočutý. Komisia im týmto dáva potrebné podklady na ich obhajobu nielen proti určeniu porušenia, ale aj proti uloženiu pokuty (pozri rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 428 a citovaná judikatúra).

182 Pokiaľ ide o úroveň zamýšľaných pokút, judikatúrou je ustálené, že uviesť takéto údaje, kým nebolo podnikom umožnené uplatniť ich pripomienky k výhradám uvádzaným na ich adresu, by viedlo k nevhodnému prejednanému rozhodnutia Komisie (pozri rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 434 a citovaná judikatúra).

183 V nadväznosti na to Súd prvého stupňa mohol v bode 369 napadnutého rozsudku konštatovať, že tieto podmienky boli v prejednávanej veci splnené, keďže Komisia v oznámení výhrad uviedla, že RZB, Erste a ÖVAG boli vrcholovými inštitúciami ich príslušných sektorov a že takéto uvedenie postačovalo na rešpektovanie práv na obhajobu odvolateľov.

184 Pokiaľ ide o tretiu výhradu, treba poznamenať, že Súd prvého stupňa v bodoch 389 až 408 napadnutého rozsudku skúmal posúdenie skutkového stavu vykonané Komisiou v napadnutom rozhodnutí, pokiaľ ide o úlohu centrálnych inštitúcií odvolateľov.

185 Odvolatelia sa v skutočnosti snažia dosiahnuť iba opätovné preskúmanie skutkových okolností, ktoré nie je možné prediskutovať v rámci odvolania.

186 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť tretiu výhradu.

187 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu, podľa ktorej Erste uvádza, že Súd prvého stupňa potvrdil jeho zaradenie do prvej kategórie mylne, čím porušil zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality, je potrebné pripomenúť, že aj keď Súdny dvor v rámci odvolania nemôže z dôvodu spravodlivosti nahradiť svojím posúdením posúdenie Súdu prvého stupňa rozhodujúceho v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci týkajúce sa výšky pokút uložených podnikom z dôvodu porušenia práva Spoločenstva, aj tak výkon takejto právomoci nemôže viesť k tomu, aby pri určovaní výšky týchto pokút došlo k diskriminácii podnikov, ktoré sa zúčastnili na dohode alebo zosúladenom postupe, ktoré sú v rozpore s článkom 81 ods. 1 ES (rozsudok z 25. januára 2007, Salzgitter Mannesmann/Komisia, C-411/04 P, Zb. s. I-959, bod 68 a citovaná judikatúra).

188 V bode 457 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa skúmal výhradu Erste takto:

„Čo sa týka žalobného dôvodu, podľa ktorého trhový podiel [skupiny] BA blížiaci sa 12 až 13 % bol nesprávne zahrnutý do podielu 30 % priradenému [napadnutým] rozhodnutím subjektu tvorenému vrcholovou inštitúciou a sporiteľňami, treba uviesť, že po odpočítaní trhového podielu [skupiny] BA zvyšný trhový podiel vo výške 17 až 18 % stále odôvodňuje zaradenie do prvej kategórie vzhľadom na to, že je jednoznačne bližší orientačnej hodnote 22 % než orientačnej hodnote 11 % vzťahujúcej sa na druhú kategóriu. Tento žalobný dôvod teda nemôže byť v rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia Komisie prijatý, keďže aj za predpokladu, že by bol dôvodný, nemohol by spochybniť výrok [napadnutého] rozhodnutia. Okrem toho Súd prvého stupňa v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci zastáva názor, že zaradenie Erste do prvej kategórie je odôvodnené na účely stanovenia vhodnej výšky pokuty.“

189 V tejto súvislosti je potrebné upresniť, že pokiaľ ide o rozdelenie členov kartelu do niekoľkých kategórií, čo viedlo k paušalizovaniu východiskovej sumy pokuty stanovenej podnikom patriacim do tej istej kategórie, Súd prvého stupňa v bode 424 napadnutého rozsudku uviedol toto:

„V danom prípade Komisia nestanovila presné prahové hodnoty pre päť kategórií, ktoré zaviedla, ale uviedla vo svojich vyjadreniach odporcu ‚orientačné hodnoty‘, okolo ktorých sa pohybujú trhové podiely podnikov zaradených do rovnakej kategórie. Rozdiely medzi týmito orientačnými hodnotami sú koherentné a objektívne odôvodnené, pokiaľ ide o prvú až štvrtú kategóriu. Orientačná hodnota druhej až štvrtej kategórie totiž zakaždým zodpovedá polovici hodnoty vyššej kategórie a takisto je to v prípade zodpovedajúcej východiskovej sumy pokuty.“

190 Zo spisu vyplýva, že v danom prípade sú kategórie určené v závislosti od trhových podielov každej zo spoločností a orientačné hodnoty sú v súlade s tým stanovené na približne 22 %, približne 11 %, približne 5,5 %, približne 2,75 % a menej než 1 % pre poslednú kategóriu.

191 V dôsledku toho Súd prvého stupňa správne konštatoval, že bez ohľadu na to, aký trhový podiel by v skutočnosti Erste mal, a to 17-18 % alebo 30 %, je to viac ako orientačná hodnota 22 %, čo viedlo k zaradeniu tohto podniku do prvej kategórie.

192 Okrem toho obsah usmernení týkajúci sa súm pokút, ktoré by mohli byť uložené podnikom, ktoré sa zúčastnili na karteli, nedefinuje metódu aritmetického výpočtu uvedených pokút (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 266 a citovaná judikatúra).

193 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa mohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pri výkone svojej plnej rozhodovacej právomoci, potvrdiť zatriedenie Erste do prvej kategórie.

- 194 V dôsledku toho je teda štvrtú výhradu siedmej časti skúmaného odvolacieho dôvodu potrebné zamietnuť.
- 195 Pokiaľ ide o piatu výhradu, je potrebné v prvom rade odmietnuť tvrdenie ÖVAG, podľa ktorého Súd prvého stupňa neskúmal jeho situáciu.
- 196 V bodoch 389 až 408 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa skúmal v celom ich rozsahu vzťahy existujúce medzi vrcholovými inštitúciami a ich decentralizovaným sektorom a pokiaľ ide o ÖVAG konštatoval v bode 400 uvedeného rozsudku najmä, že ÖVAG potvrdil, že poskytoval bankám svojho sektoru služby, pokiaľ ide o funkcie, ktoré tieto banky nemohli zabezpečiť samy z dôvodu ich malej veľkosti a z nedostatku vlastných prostriedkov.
- 197 Pokiaľ ide o rozsudok rakúskeho ústavného súdu, Súd prvého stupňa v bode 393 napadnutého rozsudku pripomenul okolnosti rozhodovania tohto súdu a analyzoval opis úlohy centrálnych inštitúcií a ich vzťahov s decentralizovanými bankami, uvádzaný Ústavným súdom. Poznamenal najmä, že podľa Ústavného súdu sa v priebehu mnohých desaťročí vyvinula sieť úzko prepojených práv a povinností, čo platí tak pre sektor Raiffeisen, ktorého sa týka jeho rozsudok, ako aj pre ľudové banky a sporiteľne.
- 198 V tomto kontexte treba poznamenať, že tvrdenia o konštatovaní nepresných skutočností, skreslení dôkazov a prekročení miery voľnej úvahy, ktoré formuloval ÖVAG vedú k spochybneniu posúdenia skutočností uvedených v dôkazoch predložených jedným z účastníkov konania Súdom prvého stupňa.
- 199 Keďže však prislúcha samotnému Súdu prvého stupňa posúdiť dôkaznú hodnotu, ktorú je potrebné priznať dôkazom, ktoré mu boli predložené, toto posúdenie nepredstavuje,

s výnimkou prípadu nesprávneho posúdenia týchto dôkazov, právnu otázku, ktorá ako taká, podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (pozri rozsudok z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisija, C-113/04 P, Zb. s. I-8831, bod 83 a citovaná judikatúra).

200 Okrem toho postačuje konštatovať, že ÖVAG nepredložil dôkazy preukazujúce, že ku skresleniu dôkazov, ktorého sa dovoľáva došlo.

201 Platí to rovnako, pokiaľ ide o skreslenie dôkazov, ktoré odvolateľ vytýka Súdu prvého stupňa a ktorého sa Súd prvého stupňa mal dopustiť v bode 401 napadnutého rozsudku.

202 V dôsledku toho treba piatu výhradu siedmej časti skúmaného odvolacieho dôvodu zamietnuť ako celok.

203 Preto musí byť siedma časť skúmaného odvolacieho dôvodu zamietnutá v celom jej rozsahu rovnako, ako v dôsledku toho, musí byť zamietnutý celý odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení pri hodnotení závažnosti porušenia.

2. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení, absencii odôvodnenia a skreslení dôkazov, pokiaľ ide o existenciu poľahčujúcich okolností

204 Tento odvolací dôvod sa v podstate podrozdeľuje na tri časti.

a) O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, skreslení dôkazov a rozporoch v odôvodneniach, pokiaľ ide o pasívne správanie ÖVAG

i) Tvrdenia účastníkov konania

205 ÖVAG kritizuje napadnutý rozsudok v rozsahu v akom Súd prvého stupňa zamietol všetky výhrady týkajúce sa nezohľadnenia poľahčujúcich okolností.

206 Prvou výhradou ÖVAG vytýka Súdu prvého stupňa, že sa obmedzil na opakovanie znenia usmernení, bez skúmania okolností veci a najmä jeho osobitnej úlohy v rámci „klubu Lombard“.

207 Druhou výhradou sa ÖVAG domnieva, že Súd prvého stupňa sa v bode 483 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď svoje posúdenie založil na kritériu účasti bánk na okrúhlych stoloch, ktoré rovnako použil pri rozdelení bánk do kategórií. Súd prvého stupňa týmto postupom spojil otázku rozdelenia bánk podľa ich sily na trhu s otázkou priznania poľahčujúcej okolnosti. Podľa odvolateľa však priznanie poľahčujúcej okolnosti nemôže závisieť od „sporadického“ charakteru účasti podniku na stretnutiach. Usmernenia totiž ukladajú Komisii povinnosť vykonať diferencované posúdenie úloh a nie prezentáciu manichejského typu „všetko alebo nič“.

208 Treťou výhradou sa ÖVAG dovoľáva skreslenia dôkazov, ktorého sa Súd prvého stupňa dopustil v opise skutkového stavu, vyplývajúcich zo spisu a týkajúcich sa jeho účasti na karteli. ÖVAG totiž nikdy netvrdil, že sa dištancuje od kartelu, ale iba neustále zdôrazňoval skromnú úlohu, ktorú v ňom zohrával (bod 484 napadnutého rozsudku).

209 Štvrtou výhradou založenou na odporujúcich si odôvodneniach, ÖVAG uvádza, že analýza uvedená v bodoch 485 a 486 napadnutého rozsudku je rozporuplná, keďže ho kvalifikuje ako „veľkú banku“ a „zástupcu sektora“, hoci Komisia nevykonala v jeho priestoroch žiadne overenie, že odvolateľ nebol súčasťou „užšieho okruhu bánk“ a že sa zúčastnil iba na obmedzenom počte stretnutí.

210 Komisia zastáva názor, že tieto výhrady sú irelevantné z dôvodu, že Súdnemu dvoru neprislúcha z dôvodov spravodlivosti nahradiť svojim posúdením posúdenie Súdu prvého stupňa.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

211 Odkazujúc v bodoch 482 a 486 napadnutého rozsudku, na judikatúru týkajúcu sa na jednej strane prvkov zdôrazňujúcich pasívnu úlohu podniku v rámci kartelu a, na druhej strane, účasť podniku na jednom alebo viacerých stretnutiach a skúmajúc v bodoch 483 až 485 a 487 až 489 napadnutého rozsudku spôsob akým Komisia zohľadnila správanie každého z podnikov, sa Súd prvého stupňa neobmedzil iba na opakovanie usmernení, ale naopak, pristúpil k podrobnému skúmaniu údajov uvádzaných zo strany ÖVAG.

212 Preto musí byť prvá výhrada prvej časti zamietnutá.

213 Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal dopustiť Súd prvého stupňa v bode 483 napadnutého rozsudku, je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že zodpovednosť za porušenie podľa článku 81 ods. 1 ES je voči danému podniku vyvedená platne vtedy, ak sa zúčastnil stretnutí a vedel o ich ciele, a to aj napriek tomu, že následne nezrealizoval niektoré z opatrení dohodnutých na stretnutiach (pozri rozsudok

z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, bod 509).

- 214 Konštatujúc v bode 483 napadnutého rozsudku, že Komisia vybrala adresátov napadnutého rozhodnutia práve pre ich častú účasť na okrúhlych stoloch, ktoré považovala za najdôležitejšie, sa Súd prvého stupňa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.
- 215 Rovnako, v rozpore s tým, čo uvádza ÖVAG, uvedené kritérium sa odlišuje od kritéria použitého na rozdelenie bánk do kategórií. V poslednej uvedenej situácii je stanoveným kritériom kritérium uvedené v bode 1, A, šiestom odseku usmernení týkajúce sa ekonomickej sily bánk.
- 216 Konštatujúc v bode 487 napadnutého rozsudku, že rozlišovanie medzi bankami, ktoré môže vyplývať z ich úloh, ktoré mali v rámci okrúhlych stolov „už bolo zohľadnené v rámci rozdelenia bánk do rôznych kategórií“, sa Súd prvého stupňa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia. Pred týmto konštatovaním, totiž pristúpil k porovnaniu medzi bankami, ktoré mali významnejšiu úlohu v rámci okrúhlych stolov a ich postavením na trhu, pri konštatovaní, že dotknutými boli tie isté banky.
- 217 Z toho vyplýva, že druhú výhradu prvej časti skúmaného odvolacieho dôvodu je potrebné zamietnuť.
- 218 Pokiaľ ide o tretiu výhradu, treba konštatovať, že odvolateľ nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by mohol preukazovať existenciu skreslenia dôkazov.

- 219 V dôsledku toho je potrebné túto tretiu výhradu prvej časti skúmaného odvolacieho dôvodu zamietnuť.
- 220 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu, treba konštatovať, ako to uvádza Komisia, že tvrdenia odvolateľa týkajúce sa poľahčujúcich okolností sú po prvý krát uvádzané v štádiu odvolania.
- 221 Podľa ustálenej judikatúry, ak by sa účastníkovi konania v konaní pred Súdny dvorom umožnilo po prvýkrát uviesť žalobný dôvod, ktorý neuviedol v konaní pred Súdom prvého stupňa, umožnilo by sa mu tým predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má obmedzené právomoci v konaní o odvolaní, spor so širším rozsahom ako ten, ktorý prejednával a rozhodoval Súd prvého stupňa. V konaní o odvolaní je právomoc Súdneho dvora obmedzená na posúdenie zákonného rozhodovania o žalobných dôvodoch prejednávaných pred Súdom prvého stupňa (pozri najmä rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 165).
- 222 Preto sú tieto tvrdenia v štádiu odvolania neprípustné.
- 223 Prvú časť skúmaného odvolacieho dôvodu je teda potrebné zamietnuť v celom jej rozsahu.

b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, týkajúcom sa účasti verejných orgánov na bankových okrúhlych stoloch

i) Tvrdenia účastníkov konania

224 BA-CA uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 505 napadnutého rozsudku opomenul zohľadniť účasť verejných orgánov ako poľahčujúcu okolnosť.

225 Z rozhodovacej praxe Komisie a judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že tolerovanie správania vnútroštátnym zákonodarcom alebo orgánmi, predstavuje poľahčujúcu okolnosť a odôvodňuje zníženie sumy pokuty a to bez ohľadu na veľkosť dotknutých podnikov.

226 BA-CA konkrétne vytýka Súdu prvého stupňa, že v bode 505 napadnutého rozsudku konštatoval, že tolerovanie porušenia zo strany verejných orgánov nemôže byť zohľadnené „najmä so zreteľom na prostriedky, ktoré majú banky k dispozícii na to, aby si obstarali presné a správne právne informácie“. Na jednej strane táto podmienka nie je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora, najmä rozsudkom z 9. septembra 2003, CIF (C-198/01, Zb. s. I-8055, bod 57). Na druhej strane, by takáto podmienka so sebou prinášala diskrimináciu na úkor určitých podnikov, v závislosti od ich predmetu činnosti.

227 Komisia zastáva názor, že tieto tvrdenia sú neprípustné z dôvodu, že spočívajú v opakovaní skutočností uvedených pred Súdom prvého stupňa. Subsidiárne sú tieto tvrdenia nedôvodné.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

228 V bode 505 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol toto:

„Čo sa týka účasti niektorých verejných orgánov ([rakúskej národnej banky], ministerstva financií a Wirtschaftskammer) na stretnutiach, skutočnosti uvedené žalobcami nestačia na vznik odôvodnenej pochybnosti, pokiaľ ide o protiprávnu povahu okrúhlych stolov z hľadiska práva hospodárskej súťaže Spoločenstva. Ak aj nie je vylúčené, že za určitých okolností vnútroštátny právny rámec alebo konanie vnútroštátnych orgánov môžu predstavovať poľahčujúce okolnosti (pozri analogicky rozsudok CIF, už citovaný v bode 258 vyššie, bod 57), schválenie alebo tolerovanie porušenia zo strany rakúskych orgánov nemôže byť z tohto dôvodu v danom prípade zohľadnené najmä so zreteľom na prostriedky, ktoré majú banky k dispozícii na to, aby si obstarali presné a aktuálne právne informácie.“

229 Prvá veta uvedeného bodu predstavuje posúdenie skutkového stavu Súdom prvého stupňa, ktoré nemôže byť v štádiu odvolania spochybnené.

230 Pokiaľ ide o druhú vetu uvedeného bodu, hneď na úvod treba konštatovať, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.

231 Na jednej strane v rozpore s tým, čo uvádza BA-CA, v rozsudku CIF, už citovanom, sa položená prejudiciálna otázka v rámci článku 81 ES týkala úlohy vnútroštátneho úradu na ochranu hospodárskej súťaže, keď kartel bol zavedený alebo podporovaný vnútroštátnym právnym ustanovením, ktoré mu dávalo legitímnosť alebo posilňovalo jeho účinky. Súdny dvor v bode 57 tohto rozsudku rozhodol, že „pri určovaní miery postihu môže byť konanie daného podniku posudzované s prihliadnutím na

poľahčujúcu okolnosť, ktorú predstavoval vnútroštátny právny rámec“. Z toho vyplýva, že rozsudok CIF sa nijako netýka účasti verejných orgánov na karteli.

- 232 Navyše, ako to zdôrazňuje generálny advokát v bode 404 svojich návrhov, rakúsky zákon umožňujúci zosúladené postupy bankových inštitúcií, bol najneskôr 1. januára 1994, teda jeden rok pred obdobím porušovania, na ktoré sa vzťahuje sporné rozhodnutie, zrušený.
- 233 Na druhej strane, BA-CA sa nemôže dovolávať porušenia zásady rovnosti. Súdny dvor opakovane rozhodol, že predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie nemôže slúžiť ako právny rámec na stanovenie pokút v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia týkajúce sa iných vecí majú indikatívnu povahu, pokiaľ ide o existenciu diskriminácie (pozri rozsudok z 21. septembra 2006, JCB Service/Komisia, C-167/04 P, Zb. s. I-8935, bod 205).
- 234 Z vyššie uvedeného vyplýva, že výhrady uvedené zo strany BA-CA treba zamietnuť a v dôsledku toho treba zamietnuť druhú časť skúmaného odvolacieho dôvodu.

c) O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o verejnú povahu stretnutí

i) Tvrdenia účastníkov konania

- 235 BA-CA uvádza, že v bode 506 napadnutého rozsudku sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď nekonštatoval verejnú známosť okrúhlych stolov pre priznanie zníženia pokuty.

- 236 Súd prvého stupňa porušil zásady vykonania dôkazu, keď meritórne neskúmal dokumenty, ktoré predložil BA-CA preukazujúce verejnú známosť cieľa a obsahu okrúhlych stolov.
- 237 Po druhé, Súd prvého stupňa reprodukoval uvedenie dôvodov zo strany BA-CA mylne, keď konkrétne neuviedol, že verejná známosť okrúhlych stolov preukazuje ich zákonnosť.
- 238 Po tretie Súd prvého stupňa šiel nad rámec toho, čo možno požadovať, domnievajúc sa, že verejná mienka musí mať dokonalé vedomosti o stretnutiach v rámci okrúhlych stolov na to, aby bolo možné priznať zníženie pokuty.
- 239 Komisia zastáva názor, že tieto tvrdenia sú neprípustné a subsidiárne nedôvodné. Domnieva sa, že neexistuje žiadna judikatúra, podľa ktorej by sa účastníci kartelu mohli domnievať, že ich postupy sú dovolené z dôvodu, že určité správanie je verejne známe. Ak by tomu tak bolo, stačilo by na vyhnutie sa peňažným sankciám zverejniť určité postupy. V tomto ohľade dal Súd prvého stupňa jasne najavo, že verejná známosť nie je rozhodujúca.

ii) Posúdenie Súdnyim dvorom

- 240 Pokiaľ ide o dve prvé tvrdenia, je potrebné ich zamietnuť, keďže BA-CA nepredložila údaje potrebné na skúmanie skreslenia dôkazov uvádzaných Súdom prvého stupňa v rámci konštatovaní uvedených v bode 506 napadnutého rozsudku.

241 Pokiaľ ide o tretie tvrdenie, treba konštatovať, že Súd prvého stupňa neuviedol, že verejnosť musí mať dokonalé vedomosti o karteloch, ale iba to, že kartel musí byť verejne známy v celom jeho rozsahu. V dôsledku toho uvedené tvrdenie musí byť zamietnuté ako nedôvodné.

242 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tretia časť tohto odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá rovnako, ako preto musí byť zamietnutý celý odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení, absencii odôvodnenia a skreslení dôkazov, pokiaľ ide o existenciu poľahčujúcich okolností.

3. O odvolacom dôvode založenom na porušení oznámenia o spolupráci

243 Tento odvolací dôvod sa v podstate podrozdeľuje na dve časti.

a) O prvej časti založenej na tom, že Súd prvého stupňa nesprávne posúdil voľnú úvahu Komisie

i) Tvrdenia účastníkov konania

244 BA-CA uvádza, že Súd prvého stupňa neposúdil správne voľnú úvahu, ktorou disponuje Komisia pri vykonávaní oznámenia o spolupráci, ani hranice svojej vlastnej súdnej kontroly.

245 Bod D oznámenia o spolupráci totiž nepriznáva Komisii žiadnu mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide na jednej strane o to, či informácie poskytnuté podnikom uľahčili úlohu Komisie a na druhej strane o to, či podniku, ktorý spolupracoval, treba priznať zníženie pokuty. Ani odkaz na už citovaný rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia nemôže odôvodniť existenciu neobmedzenej voľnej úvahy na strane Komisie. Navyše, a na rozdiel od toho, čo Súd prvého stupňa usúdil v bode 532 napadnutého rozsudku, posúdenie spolupráce podniku podlieha neobmedzenej právomoci Súdu prvého stupňa.

246 Komisia zastáva názor, že tvrdenia ÖVAG sú mylné.

ii) Posúdenie Súdny dvorom

247 Na úvod je potrebné zamietnuť prvú časť tohto odvolacieho dôvodu.

248 V bode 394 rozsudku Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaného, Súdny dvor rozhodol, že Komisia disponuje voľnou úvahou na posúdenie, či jej informácie alebo dokumenty dobrovoľne poskytnuté podnikmi uľahčili úlohu a či je opodstatnené priznať podnikom zníženie podľa oddielu D bodu 2 oznámenia o spolupráci.

249 V dôsledku toho Súd prvého stupňa, bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia v bode 532 napadnutého rozsudku rozhodol, že takéto posúdenie Komisie je predmetom iba obmedzeného súdneho preskúmania.

250 Z toho vyplýva, že je potrebné zamietnuť prvú časť skúmaného odvolacieho dôvodu ako nedôvodnú.

b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení pri uplatňovaní oznámenia o spolupráci

i) O prvej výhrade založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o požiadavku, aby spolupráca priniesla „pridanú hodnotu“ a porušení zásady rovnosti zaobchádzania

— Tvrdenia účastníkov konania

251 RZB a BA-CA v podstate uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 553 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mohla požadovať, aby spolupráca priniesla „pridanú hodnotu“ na to, aby umožnila zníženie sumy pokuty.

252 BA-CA rovnako uvádza, že Súd prvého stupňa porušil zásadu rovnosti zaobchádzania, použijúc toto kritérium. Rešpektovanie uvedenej zásady malo viesť k poskytnutiu mu významnejšieho zníženia sumy pokuty nakoľko jeho spolupráca bola významnejšia a kvalitatívne vyššia než spolupráca iných bánk.

— Posúdenie Súdnyim dvorom

- 253 Keďže prvý argument je iba opakovaním rovnakého argumentu uvádzaného pred Súdnom prvého stupňa, je v rámci odvolania neprípustný.
- 254 Pokiaľ ide o druhý argument, je potrebné pripomenúť, že v rámci odvolania je predmetom preskúmania vykonávaného Súdnyim dvorom na jednej strane skúmať, do akej miery Súd prvého stupňa z právneho hľadiska správne zohľadnil všetky faktory podstatné na posúdenie závažnosti správania konkretizovaného vo vzťahu k článkom 81 ES a k článku 15 nariadenia č. 17, a na druhej strane overiť, či Súd prvého stupňa po právnej stránke dostatočne odpovedal na všetky tvrdenia žalobcu smerujúce k zrušeniu alebo zníženiu pokuty (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 244 a citovaná judikatúra).
- 255 Naopak, pokiaľ ide o rozsah zníženia pokuty, Súdnyim dvorom neprislúcha, aby svojím posúdením nahrádzal posúdenie Súdu prvého stupňa, rozhodujúceho pri výkone svojej neobmedzenej právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 245).
- 256 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že v bodoch 553 až 557 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa skúmal a v nadväznosti na to konštatoval, že pridaná hodnota dokumentov predložených odvolateľmi neodôvodňovala významnejšie zníženie sumy pokút. Keďže takéto posúdenie skutkového stavu patrí do výlučnej právomoci Súdu prvého stupňa, Súdny dvor podľa judikatúry už pripomenutej v tomto rozsudku, toto posúdenie nahrádzať v štádiu odvolania.
- 257 Z toho vyplýva, že táto výhrada musí byť vyhlásená za neprípustnú v rozsahu v akom je jej predmetom zníženie pokuty.

ii) O druhej výhrade založenej na nesprávnom právnom posúdení v rámci skúmania rozsahu spolupráce podnikov, porušenia zásad rovnosti zaobchádzania, ochrany legitímnej dôvery, rešpektovania práva na obhajobu a nedostatku odôvodnenia

258 Druhá výhrada sa v podstate podrozdeľuje na šesť častí.

— O prvej časti druhej výhrady

Tvrdenia účastníkov konania

259 Prvým argumentom založeným na rozporoch v odôvodnení, RZB uvádza, že Súd prvého stupňa sa zdržal vyvodenia záveru z toho, že určité odpovede dané Komisii boli nielen dobrovoľné (bod 542 napadnutého rozsudku), ale presahovali uvedenú žiadosť (bod 552 napadnutého rozsudku).

260 Druhým argumentom RZB uvádza, že stanovisko uvedené v bode 541 napadnutého rozsudku vedie k tomu, že Komisii umožňuje zaslať podnikom, o ktorých sa domnieva že patria ku kartelu, veľmi vágne formulované žiadosti o informácie, ktoré vyvolávajú následky pre podniky, ktoré by na ne neodpovedali. Komisia tak vykonáva na tieto podniky neodolateľný nátlak tým, že im zasiela jednoduché štandardné otázky, ktoré ich vedú k tomu, aby svedčili proti sebe samým. Táto úvaha porušuje právo týchto podnikov na obhajobu, tak ako bolo uvedené v rozsudku z 18. októbra 1989, Orkem/Komisia (374/87, Zb. s. 3283, bod 32).

- 261 RZB upresňuje, že táto judikatúra nie je spochybnená pravidlom zavedeným Súdnym dvorom v rozsudku z 29. júna 2006, Komisia/SGL Carbon (C-301/04 P, Zb. s. I-5915, bod 48), pretože nastolené problémy boli lepšie ciele a konkrétnejšie než v tomto konaní.
- 262 Podľa Komisie RZB opomenul skutočnosť, že Komisia môže v zmysle oznámenia o spolupráci zohľadniť informácie, ktoré patria do dobrovoľnej spolupráce, len ak uľahčujú jej úlohu pri konštatovaní a postihovaní porušenia a predstavujú sféru skutočnej spolupráce. Informácie predložené zo strany RZB opisovali iba historický kontext „siete Lombard“ a obsah stretnutí kartelu, čo boli informácie, ktoré už Komisia mala. Nevyhnutná „pridaná hodnota“ im teda chýbala.
- 263 Komisia okrem toho zdôrazňuje, že v momente, keď sa pýtala odvolateľov bola informovaná, že všetky bankové produkty boli prejednávané na početných okrúhlych stoloch a že tieto patrili do siete, z čoho vyplýva, že rámec porušenia a teda predmet vyšetrovania boli jasne identifikované, najmä pokiaľ ide o podniky, ktoré sa zúčastňovali na porušení, povahu porušenia a predmet dohôd.
- 264 Nakoniec Komisia upresňuje, že otázky sa týkali všetkých okrúhlych stolov, ktoré sa uskutočňovali pravidelne, z dôvodu čoho podniky neboli vyberané, alebo nebolo posudzované, ktoré stretnutia mohli predstavovať porušenia článku 81 ES.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 265 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie, v rozpore s tým čo uvádza RZB, Súd prvého stupňa si neprotirečí, keď v bode 542 napadnutého rozsudku uvádza, že „z odôvodnenia č. 546 [napadnutého] rozhodnutia... vyplýva, že Komisia uznala dobrovoľnú povahu odpovedí

na otázky týkajúce sa obsahu tajne dohodnutých stretnutí“ a v bode 552 uvedeného rozsudku, že „Komisia v odôvodnení č. 553 [napadnutého] rozhodnutia uznala, že banky v spoločnom opísaní skutkového stavu dobrovoľne poskytli informácie presahujúce to, o čo ich požiadala“.

- 266 Prvé konštatovanie sa totiž týka oznámenia dokumentov a informácií v rámci žiadosti o informácie, ktorú Komisia adresovala bankám 21. septembra 1998 v priebehu konania uvedeného v článku 11 odsekoch 2 až 4 nariadenia č. 17.
- 267 Naopak, druhé konštatovanie sa týka obsahu spoločného opísania skutkového stavu predloženého bankami v priebehu skoršieho konania, ale po ich odpovediach na vyššie uvedenú žiadosť o informácie.
- 268 Súd prvého stupňa v bode 545 napadnutého rozsudku dôvodne konštatoval, že „v každom prípade by to bolo rovnako aj za predpokladu rozdielneho posúdenia dobrovoľnej povahy poskytnutia [týchto] dokumentov“, keďže Komisia už súhlasila so znížením pokút o 10 %.
- 269 Z toho vyplýva, že prvé tvrdenie prvej časti druhého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnuté.
- 270 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie, týkajúce sa rešpektovania práva na obhajobu, je potrebné pripomenúť, že dodržanie práva na obhajobu v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút alebo periodických penalizačných platieb, je základnou zásadou práva Spoločenstva, ktorá musí byť dodržaná aj vtedy, keď ide o konanie správnej povahy (pozri rozsudok z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb. s. I-5977, bod 94).

- 271 Hoci na zachovanie potrebného účinku článku 11 ods. 2 a 5 nariadenia č. 17 má Komisia právo uložiť podniku, aby poskytol všetky nevyhnutné informácie týkajúce sa skutkových okolností, ktoré mu môžu byť známe, a aby jej podľa potreby poskytol súvisiace dokumenty, ktoré má v držbe, aj keď tieto listiny môžu proti nemu alebo inému podniku slúžiť na preukázanie existencie protisúťažného správania, Komisia nemôže rozhodnutím o žiadosti o informácie poškodiť právo na obhajobu priznané podniku (rozsudok Orkem/Komisia, už citovaný, bod 34).
- 272 V prejednávanej veci však postačuje konštatovať, že Komisia nikdy neprijala „rozhodnutie“ v zmysle článku 11 ods. 2 a 5 nariadenia č. 17. Preto musí byť tvrdenie založené na tom, že Súd prvého stupňa v bode 541 napadnutého rozsudku nerešpektoval judikatúru vyvedenú z rozsudku Orkem/Komisia, už citovaného, zamietnuté.
- 273 Preto musí byť zamietnuté druhé tvrdenie, rovnako ako v dôsledku toho, musí byť zamietnutá prvá časť druhej výhrady v celom jej rozsahu.

— O druhej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení v rámci hodnotenia spoločného opísania skutkového stavu

Tvrdenia účastníkov konania

- 274 RZB a BA-CA po prvé uvádzajú, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 556 napadnutého rozsudku konštatoval, že vysvetlenia súvislosti, ktoré sa zaoberali postupmi odporujúcimi právu hospodárskej súťaže, nemožno považovať sa spoluprácu v konaní v zmysle oznámenia o spolupráci z dôvodu, že môžu predstavovať prostriedok obhajoby podnikov. Podľa BA CA neexistuje žiadne právne pravidlo, podľa ktorého dokument, ktorý účastníci konania použijú na účely ich

obhajoby, nemôže zároveň poskytovať Komisii cenné a užitočné meritórne informácie, ktoré prispievajú k zisteniu porušenia.

275 Po druhé, RZB tvrdí, že analýza Súdu prvého stupňa je nesprávna, pretože úvaha Komisie je v rozpore s jej vlastnou rozhodovacou praxou. Odvolateľ v tomto ohľade odkazuje na oddiel II, A, bod 9, písm. a) a oddiel IV Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (Ú. v. EÚ C 298, s. 17).

276 Po tretie, BA CA tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil pochybenia, keď rozhodol, že Komisia mohla pri svojom posúdení užitočnosti dobrovoľnej spolupráce bánk zohľadniť skutočnosť, že banky jej so spoločným opísaním skutkového stavu neposkytli „všetky dokumenty týkajúce sa okrúhlych stolov“.

277 Podľa neho neexistuje žiadne pravidlo v tomto zmysle. Navyše, s prihliadnutím na rozsah porušenia, mohol BA-CA poskytnúť tieto dokumenty iba postupne.

278 Po štvrté, BA-CA tvrdí, že napadnutý rozsudok je postihnutý vnútorným rozporom. Hoci totiž spoločné opísanie skutkového stavu prispelo k zisteniu porušenia, Súd prvého stupňa nepriznal v jeho prospech žiadne zníženie pokuty.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 279 Dôvodne a bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, alebo rozporu v odôvodnení Súd prvého stupňa v bodoch 554 až 558 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia dôvodne nepovažovala dokumenty predložené v prílohe k spoločnému opísaniu skutkového stavu za „nové skutočnosti“, že zohľadnila „neúpln[ú] povah[u] [uvedených] príloh“ a že „banky použili [spoločné opísanie skutkového stavu] na predloženie svojho vlastného pohľadu na okružle stoly, čiže ako prostriedok na svoju obranu“.
- 280 Je totiž potrebné pripomenúť, že Komisia v tejto súvislosti disponuje voľnou úvahou, ako to vyplýva zo samotného znenia oddielu D, bodu 2 oznámenia o spolupráci a osobitne úvodných slov „Môže ísť najmä o prípad...“ (rozsudok Dansk Rørindustri a i., už citovaný, bod 394).
- 281 Navyše, a to je podstatné, zníženie na základe oznámenia o spolupráci môže byť odôvodnené len vtedy, ak poskytnuté informácie a všeobecnejšie správanie predmetného podniku môžu byť v danej súvislosti považované za preukazujúce skutočnú spoluprácu z jeho strany (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 395).
- 282 Ako vyplýva zo samotného pojmu spolupráca použitého v texte oznámenia o spolupráci a najmä v úvode a v oddiele D ods. 1 tohto oznámenia, zníženie pokuty na základe uvedeného oznámenia môže byť totiž priznané jedine vtedy, ak konanie dotknutého podniku svedčí o takom duchu spolupráce (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 396).

283 Ako to teda konštatoval Súd prvého stupňa v bodoch 554 až 557 napadnutého rozsudku, RZB a BA-CA, keďže poskytli neúplné opísanie skutočností, ktoré nemalo „pridanú hodnotu“, nemôžu sa odvolávať na takéto správanie.

284 Preto je potrebné zamietnuť druhú časť tejto druhej výhrady.

— O tretej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o záver o rozpoznaní protisúťažného cieľa porušenia zo strany RZB a porušení zásady rovnosti zaobchádzania

Tvrdenia účastníkov konania

285 RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že v bode 559 napadnutého rozsudku ignoroval osobitnú hodnotu jeho priznania, hoci Komisia výslovne vychádzala z tohto údaju pre prijatie záveru, že nebolo potrebné skúmať konkrétny dopad okrúhlych stolov.

286 Analýza uvádzaná v už citovanom bode 559 napadnutého rozsudku viedla k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, keďže napriek svojmu priznaniu, bolo s RZB zaobchádzané rovnako ako s inými bankami. RZB preto žiada Súdny dvor, aby napravnú chybu Súdu prvého stupňa a domnieva sa, že najmenej 10 %-né zníženie pokuty by bolo odôvodnené.

287 Komisia uvádza, že už v bode 426 napadnutého rozhodnutia vysvetlila a preukázala, že okrúhle stoly mali za cieľ obmedziť hospodársku súťaž a že priznanie k tomu nič nepridalo.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 288 Konštatujúc v bode 559 napadnutého rozsudku, že „[Komisii] prislúcha... v každom jednotlivom prípade posúdiť, či také priznanie skutočne uľahčilo jej prácu“, sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 289 Ako bolo povedané v bode 248 tohto rozsudku, Komisia disponuje širokou právomocou posúdenia spolupráce podnikov v konaní.
- 290 Navyše, keďže priznanie neuľahčilo prácu Komisie, ale, ako to konštatoval Súd prvého stupňa, potvrdilo jej vlastné zistenia, argumentu RZB založenému na nerešpektovaní zásady rovnakého zaobchádzania nemožno vyhovieť.
- 291 Preto je potrebné zamietnuť tretiu časť tejto druhej výhrady.

— O štvrtej časti druhej výhrady založenej na prenesení dôkazného bremena, pokiaľ ide o hodnotu spolupráce RZB a porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

Tvrdenia účastníkov konania

- 292 RZB vytýka Súdu prvého stupňa, že preniesol dôkazné bremeno, keď v bodoch 546 až 551 napadnutého rozsudku rozhodol, že na získanie zníženia pokuty vyššieho ako 10 %

mal odvolateľ preukázať, že Komisia nebola schopná dokázať porušenie bez predložených dôkazných prostriedkov.

293 Na jednej strane je táto analýza v rozpore s oddielom D, ods. 2, druhou zarážkou oznámenia o spolupráci a v dôsledku toho porušuje zásadu ochrany legitímnej dôvery. Na druhej strane je táto analýza nezlučiteľná s povinnosťou Komisie preukázať v správnych konaniach tak priaznivé, ako aj nepriaznivé skutkové okolnosti.

294 Podľa Komisie tvrdenia RZB sú mylné. Upresňuje, že z oddielu D, ods. 2, prvej zarážky oznámenia o spolupráci vyplýva, že predložené dôkazné prostriedky musia prispieť k potvrdeniu existencie porušenia. Komisia ale v dôsledku vyšetrovania disponovala dokumentmi potrebnými na konštatovanie základných skutočností a teda sama predložila dôkazy preukazujúce porušenie. Tento dôkaz nebol zo strany RZB vyvrátený.

Posúdenie Súdny dvorom

295 V bode 551 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa konštatoval, že „žalobcovia nepreukázali, že dokumenty predložené v odpovedi na žiadosti o informácie boli nevyhnutné na to, aby Komisia mohla určiť všetky hlavné okružle stoly, ani že pri ich neexistencii by boli dôkazy získané prostredníctvom šetrení nedostatočné na dokázanie podstatnej časti porušenia a na prijatie rozhodnutia ukladajúceho pokuty“.

296 V rozsahu v akom tvrdenie RZB smeruje k spochybneniu tohto posúdenia skutkového stavu Súdny dvorom prvého stupňa, je v rámci tohto odvolania neprípustné.

- 297 Pokiaľ ide o údajné prenesenie dôkazného bremena, je potrebné pripomenúť, že hoci Komisia je povinná odôvodniť príčiny, pre ktoré sa domnieva, že dôkazy predložené podnikom v rámci oznámenia o spolupráci predstavujú prínos odôvodňujúci, alebo neodôvodňujúci zníženie uloženej pokuty, podnikom, ktoré by chceli spochybňovať rozhodnutie Komisie v tejto súvislosti, naopak prislúcha preukázať, že Komisia by za absencie takýchto informácií dobrovoľne poskytnutých týmito podnikmi nebola schopná preukázať podstatu porušenia a teda prijať rozhodnutie ukladajúce pokuty.
- 298 Za týchto okolností Súd prvého stupňa v bode 551 napadnutého rozsudku dôvodne implicitne rozhodol, že odvolatelia mali predložiť takýto dôkaz.
- 299 V dôsledku toho musí byť štvrtá časť druhej výhrady zamietnutá.

— O piatej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení a na vnútorne rozpornom odôvodnení v rámci analýzy Súdu prvého stupňa týkajúcej sa hodnoty dodatočných dokumentov oznámených zo strany BA-CA

Tvrdenia účastníkov konania

- 300 BA-CA v podstate spochybňuje posúdenie Súdu prvého stupňa uvedené v bodoch 560 až 563 napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o hodnotu 33 spisov, ktoré obsahovali viac ako 10 000 strán dokumentov, ktoré poslal Komisii.

- 301 V prvom rade BA-CA tvrdí, že Súd prvého stupňa znehodnotil jeho spoluprácu tým, že sústavne sprísňoval požiadavky, ktoré bolo treba splniť na priznanie zníženia pokuty. BA-CA má výhrady najmä voči porovnaniu, ktoré vykonáva Súd prvého stupňa, medzi hodnotou, ktorú treba priznať týmto dokumentom a hodnotou, ktorú treba priznať spoločnému opísaniu skutkového stavu.
- 302 V druhom rade odvolateľ tvrdí, že argumentácia Súdu prvého stupňa je vnútorne rozporná, pretože súd odmieta na základe spoločného opísania skutkového stavu priznať zníženie pokuty kvôli nepredloženiu nových dokumentov, hoci je preukázané, že v rámci dobrovoľného predloženia dokumentov BA-CA odovzdal 10 000 strán nových dokumentov, z ktorých časť bola nepopierateľne použitá v spornom rozhodnutí.
- 303 Komisia namieta neprípustnosť argumentu v rozsahu v akom opakuje argument uvedený pred Súdom prvého stupňa. Okrem toho zdôrazňuje, že skutočnosť že dokumenty boli nové, teda že ešte neboli predložené, sama o sebe nepostačuje na to, aby uvedené dokumenty predstavovali užitočný prínos v rámci spolupráce.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 304 Konštatujúc v bode 560 napadnutého rozsudku, že „... predloženie dodatočných dokumentov jednou z bánk môže odôvodniť neskoršie zníženie jej pokuty na individuálnom základe, len ak táto spolupráca naozaj priniesla nové a užitočné skutočnosti v porovnaní so skutočnosťami poskytnutými spoločne všetkými bankami“, sa Súd prvého stupňa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.
- 305 Ako bolo pripomenuté v bodoch 281 až 283 tohto rozsudku, zníženie na základe oznámenia o spolupráci môže byť odôvodnené len vtedy, ak poskytnuté informácie

môžu byť považované za preukazujúce skutočnú spoluprácu zo strany podniku, keďže cieľom zníženia pokuty je vynahraďiť podniku to, že prispel k správne konaniu, čo umožnilo Komisii skonštatovať porušenie s menšími ťažkosťami.

306 Preto, keďže bolo konštatované, že dokumenty predložené zo strany BA-CA nepredstavovali v porovnaní s dôkazmi predloženými v spoločnom opísaní skutkového stavu nové a užitočné dôkazy, Súd prvého stupňa v bode 562 napadnutého rozsudku dôvodne rozhodol, že Komisia nebola povinná z tohto dôvodu priznať BA-CA dodatočné zníženie jeho pokuty.

307 Z toho vyplýva, že piata časť druhej výhrady musí byť zamietnutá.

— O šiestej časti druhej výhrady založenej na nezohľadnení odpovedí BA-CA na oznámenie o výhradách

Tvrdenia účastníkov konania

308 BA-CA napáda posúdenie Súdu prvého stupňa uvedené v bode 564 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Komisia nemusela ako spoluprácu zohľadniť jeho odpoveď na oznámenie o výhradách.

309 Komisia zastáva názor, že tvrdenia BA-CA sú mylné.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 310 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že oznámenie o výhradách je procesný a prípravný dokument, ktorý na účely zaistenia účinného výkonu práva na obhajobu vymedzuje predmet správneho konania začatého Komisiou, a teda jej bráni v tom, aby uplatnila ďalšie výhrady vo svojom rozhodnutí, ktorým predmetné konanie ukončuje (pozri najmä uznesenie z 18. júna 1986, *British American Tobacco a Reynolds Industries/Komisia*, 142/84 a 156/84, Zb. s. 1899, body 13 a 14). Pre oznámenie o výhradách je teda charakteristické, že je predbežné a môže podliehať zmenám, ktoré Komisia uskutoční vo svojom neskoršom posúdení na základe pripomienok, ktoré jej v odpovedi predložili zúčastnené osoby, a na základe ostatných skutkových zistení (pozri v tomto zmysle rozsudok *SGL Carbon/Komisia*, už citovaný, bod 62).
- 311 Komisia totiž musí zohľadniť skutočnosti vyplývajúce z celého správneho konania, buď aby upustila od výhrad, ktoré sú neopodstatnené, alebo aby upravila či doplnila po skutkovej a právnej stránke svoju argumentáciu na podporu uplatnených výhrad. Oznámenie o výhradách teda Komisii nijako nebráni v tom, aby zmenila svoje stanovisko v prospech dotknutých podnikov (pozri uznesenie *British American Tobacco a Reynolds Industries/Komisia*, už citované, bod 13).
- 312 Nie je teda vylúčené, aby podniky mohli po oznámení o výhradách a najmä v ich odpovedi na toto oznámenie, poskytnúť Komisii rozhodujúce informácie odôvodňujúce, aby im Komisia priznala zníženie pokuty na základe oznámenia o spolupráci.
- 313 Napriek tomu v tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 564 napadnutého rozsudku implicitne konštatoval, že v prejednávanej veci, pokiaľ ide o odpoveď BA-CA na oznámenie o výhradách nejde o takýto prípad.

314 Za týchto okolností, keďže BA-CA neuvádzala v tejto súvislosti skreslenie dôkazov Súdom prvého stupňa, šiesta časť druhej výhrady musí byť zamietnutá, rovnako, ako v dôsledku toho musia byť zamietnuté druhá výhrada a druhá časť v celom ich rozsahu.

315 Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolací dôvod založený na porušení oznámenia o spolupráci je čiastočne nedôvodný a čiastočne neprípustný a v dôsledku toho musí byť zamietnutý v celom rozsahu.

C — O odvolacom dôvode založenom na porušení práva byť vypočutý Súdom prvého stupňa

a) Argumentácia účastníkov konania

316 BA CA tvrdí, že Súd prvého stupňa nerešpektoval rozsah jeho práva byť vypočutý tým, že odmietol vykonať výsluch svedka.

317 Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa nie je povinný vyhovieť návrhu na dokazovanie, ak tento návrh, ako v danom prípade, nie je relevantný pre objasnenie skutočností.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

318 V tejto súvislosti treba poznamenať, že v bode 563 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa nevyhovel návrhu na vypočutie svedka z dôvodu, že „tento návrh dôkazu [nebol] priamo relevantný na posúdenie užitočnosti [predložených] dokumentov“.

- 319 Je potrebné pripomenúť, že len Súd prvého stupňa rozhoduje o prípadnej potrebe doplnenia informácií, ktorými disponuje vo veci, o ktorej rozhoduje (pozri najmä rozsudky z 30. septembra 2003, Freistaat Sachsen a i./Komisia, C-57/00 P a C-61/00 P, Zb. s. I-9975, bod 47, ako aj zo 7. októbra 2004, Mag Instrument/ÚHVT, C-136/02 P, Zb. s. I-9165, bod 76).
- 320 Aj keď je návrh na výsluch svedka uvedený v žalobe odôvodnený, prináleží Súdu prvého stupňa posúdiť dôležitosť návrhu vo vzťahu k predmetu konania a potrebe vykonať výsluch označeného svedka (pozri rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 68).
- 321 V štádiu odvolania odvolateľ nepredkladá dôkaz o tom, že odmietnutím výsluchu tohto svedka, keďže BA-CA mohol odpovedať na dodatočné otázky položené Súdom prvého stupňa, Súd prvého stupňa porušil jeho právo byť vypočutý.
- 322 Z toho vyplýva, že skúmaný odvolací dôvod je potrebné zamietnuť.

D — O odvolacom dôvode založenom na porušení povinnosti Súdu prvého stupňa odôvodniť stanovenie úrovne pokút a práva byť vypočutý

a) Tvrdenia účastníkov konania

- 323 BA-CA vytýka Súdu prvého stupňa, že v bode 566 napadnutého rozsudku vykonával svoju plnú rozhodovaciu právomoc bez rešpektovania povinnosti odôvodnenia a bez umožnenia podnikom, ktorých sa týkalo stanovenie pokuty, byť vypočutý.

324 Upresňuje, že podmienky na základe ktorých Súdny dvor zamietol existenciu takýchto povinností v rozsudku z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia (C-3/06 P, Zb. s. I-1331), nie sú v danom prípade splnené.

325 BA-CA najmä zdôrazňuje, že pokuta uložená bankám v roku 2002 bola šiestou najvyššou pokutou, aká bola kedy uložená Komisiou a že posudzujúc ju po štyroch rokoch, Súd prvého stupňa ju mylne považoval za „miernu“.

326 Komisia uvádza, že úvahy uvedené v bode 566 napadnutého rozsudku sú iba doplňujúcimi a záverečnými úvahami, ktoré vysvetľujú posúdenie Súdu prvého stupňa.

b) Posúdenie Súdny dvorom

327 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že dodržanie práva na obhajobu v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút či penále, je základnou zásadou práva Spoločenstva, ktorá bola opakovane zdôraznená judikatúrou Súdneho dvora (rozsudok Groupe Danone/Komisia, už citovaný, bod 68 a citovaná judikatúra).

328 V rámci odvolania je predmetom preskúmania vykonávaného Súdny dvorom na jednej strane skúmať, do akej miery Súd prvého stupňa z právneho hľadiska správne zohľadnil všetky faktory podstatné na posúdenie závažnosti správania konkretizovaného vo vzťahu k článkom 81 ES a 82 ES, ako aj k článku 15 nariadenia č. 17, a na druhej strane overiť, či Súd prvého stupňa po právnej stránke dostatočne odpovedal na všetky tvrdenia žalobcu smerujúce k zrušeniu alebo zníženiu pokuty (rozsudok z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, už citovaný, bod 69 a citovaná judikatúra).

329 Bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k otázke, či bol súd Spoločenstva predtým, ako vykonal svoju neobmedzenú právomoc, povinný vyzvať odvolateľa na predloženie jeho pripomienok k prípadnej zmene sumy pokuty, je vhodné konštatovať, že BA-CA mohol účinne vyjadriť svoj postoj týkajúci sa stanovenia výšky pokuty.

330 Ako to uviedol generálny advokát v bode 519 a nasledujúcich jeho návrhov, štyri zo šiestich žalobných dôvodov formulovaných zo strany BA-CA pred Súdom prvého stupňa smerovali k zníženiu uloženej pokuty. Tieto dôvody sa vzťahovali najmä na posúdenia Komisie týkajúce sa kvalifikácie porušenia, existencie poľahčujúcich okolností a spolupráce odvolateľa v konaní.

331 Súd prvého stupňa navyše BA-CA položil početné otázky týkajúce sa existencie poľahčujúcich okolností a jeho spolupráce v konaní.

332 Nakoniec je potrebné poznamenať, že Súd prvého stupňa v bodoch 216 až 571 napadnutého rozsudku skúmal veľmi podrobne všetky rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa stanovenia výška pokuty.

333 Z toho vyplýva, že skúmaný odvolací dôvod musí byť zamietnutý.

334 Z prechádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu.

VII — O trovách

335 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 uvedeného rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat' Erste, RZB, BA-CA ako aj ÖVAG na náhradu trov konania a títo nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat' ich na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolania sa zamietajú.

2. Erste Group Bank AG, predtým Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG, Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, Bank Austria Creditanstalt AG a Österreichische Volksbanken AG sú povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy

Obsah

I	— Právny rámec	I - 8823
	A — Nariadenie č. 17	I - 8823
	B — Usmernenia	I - 8825
	C — Oznámenie o spolupráci	I - 8826
II	— Okolnosti predchádzajúce sporu a napadnuté rozhodnutie	I - 8828
III	— Žaloby pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok	I - 8835
IV	— Návrhy účastníkov odvolacieho konania	I - 8836
V	— Odvolacie dôvody na zrušenie napadnutého rozsudku	I - 8839
VI	— O odvolaniach	I - 8841
	A — O odvolacích dôvodoch založených na porušení článku 81 ods. 1 ES	I - 8842
	1. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení podmienky vplyvu na obchod medzi členskými štátmi	I - 8842
	a) O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o hodnotenie schopnosti kartelu pokrývajúceho celé vnútroštátne územie významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi	I - 8842
	i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8842
	ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8844
	b) O druhej časti založenej na tom, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď prijal záver, že Komisia mohla pristúpiť k celkovému skúmaniu cezhraničných účinkov okrúhlych stolov a tým pristúpil k nesprávnej, nedostatočnej a kontradiktórnej analýze vymedzenia relevantného trhu	I - 8847
	i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8847
	ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8848
	— O výhrade založenej na tom, že Súd prvého stupňa mylne vykladal judikatúru	I - 8848

— O výhrade založenej na nesprávnej, nedostatočnej a kontradiktórnej analýze Súdu prvého stupňa, týkajúcej sa vymedzenia relevantného trhu	I - 8850
c) O tretej časti založenej na nepreukázaní významného vplyvu kartelu na obchod v rámci Spoločenstva	I - 8851
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8851
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8851
2. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení týkajúcom sa pripísania zodpovednosti za porušenie	I - 8852
a) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8852
b) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8854
B — O odvolacích dôvodoch založených na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17	I - 8856
1. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri hodnotení závažnosti porušenia	I - 8856
a) O prvej časti založenej na posúdení v rozpore s usmerneniami	I - 8857
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8857
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8857
b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, týkajúcom sa „samotnej povahy“ porušenia	I - 8858
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8859
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8860
c) O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o „konkrétny dopad porušenia na trh“	I - 8862
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8862
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8863
d) O štvrtej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o posúdenie „zemepisného rozsahu dotknutého trhu“	I - 8864
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8864
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8864

- e) O piatej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení selektívnych účinkov postihovania, kvalifikácii porušenia a porušení povinnosti odôvodnenia I - 8865
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8865
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8866
- f) O šiestej časti založenej na absencii celkového posúdenia závažnosti porušenia I - 8868
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8868
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8868
- g) O siedmej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o rozdelenie odvolateľov do kategórií porušení stanovené Komisiou I - 8870
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8870
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8875
- 2. O odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení, absencii odôvodnenia a skreslení dôkazov, pokiaľ ide o existenciu poľahčujúcich okolností. I - 8881
 - a) O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, skreslení dôkazov a rozporoch v odôvodneniach, pokiaľ ide o pasívne správanie ÖVAG I - 8882
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8882
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8883
 - b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, týkajúcom sa účasti verejných orgánov na bankových okrúhlych stoloch. I - 8886
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8886
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8887
 - c) O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o verejnú povahu stretnutí I - 8888
 - i) Tvrdenia účastníkov konania I - 8888
 - ii) Posúdenie Súdnyim dvorom I - 8889
- 3. O odvolacom dôvode založenom na porušení oznámenia o spolupráci I - 8890

a) O prvej časti založenej na tom, že Súd prvého stupňa nesprávne posúdil voľnú úvahu Komisie	I - 8890
i) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8890
ii) Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8891
b) O druhej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení pri uplatňovaní oznámenia o spolupráci	I - 8892
i) O prvej výhrade založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o požiadavku, aby spolupráca priniesla „pridanú hodnotu“ a porušení zásady rovnosti zaobchádzania	I - 8892
— Tvrdenia účastníkov konania	I - 8892
— Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8893
ii) O druhej výhrade založenej na nesprávnom právnom posúdení v rámci skúmania rozsahu spolupráce podnikov, porušenia zásad rovnosti zaobchádzania, ochrany legitímnej dôvery, rešpektovania práva na obhajobu a nedostatku odôvodnenia	I - 8894
— O prvej časti druhej výhrady	I - 8894
Tvrdenia účastníkov konania	I - 8894
Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8895
— O druhej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení v rámci hodnotenia spoločného opísania skutkového stavu	I - 8897
Tvrdenia účastníkov konania	I - 8897
Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8899
— O tretej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o záver o rozpoznaní protisúťažného cieľa porušenia zo strany RZB a porušení zásady rovnosti zaobchádzania	I - 8900
Tvrdenia účastníkov konania	I - 8900
Posúdenie Súdnym dvorom	I - 8901
— O štvrtej časti druhej výhrady založenej na prenesení dôkazného bremena, pokiaľ ide o hodnotu spolupráce RZB a porušení zásady ochrany legitímnej dôvery	I - 8901
	I - 8915

Tvrdenia účastníkov konania	I - 8901
Posúdenie Súdny dvorom	I - 8902
— O piatej časti druhej výhrady založenej na nesprávnom právnom posúdení a na vnútorne rozpornom odôvodnení v rámci analýzy Súdu prvého stupňa týkajúcej sa hodnoty dodatočných dokumentov oznámených zo strany BA-CA	I - 8903
Tvrdenia účastníkov konania	I - 8903
Posúdenie Súdny dvorom	I - 8904
— O šiestej časti druhej výhrady založenej na nezohľadnení odpovedí BA-CA na oznámenie o výhradách	I - 8905
Tvrdenia účastníkov konania	I - 8905
Posúdenie Súdny dvorom	I - 8906
C — O odvolacom dôvode založenom na porušení práva byť vypočutý Súdnom prvého stupňa	I - 8907
a) Argumentácia účastníkov konania	I - 8907
b) Posúdenie Súdny dvorom	I - 8907
D — O odvolacom dôvode založenom na porušení povinnosti Súdu prvého stupňa odôvodniť stanovenie úrovne pokút a práva byť vypočutý	I - 8908
a) Tvrdenia účastníkov konania	I - 8908
b) Posúdenie Súdny dvorom	I - 8909
VII — O trovách	I - 8911